

Beantwoording technische vragen Begroting 2023 / 2e herziening 2022
versie: 26 oktober 2022

Nr.	Fractie	Onderwerp	Aanvullende tekst/toelichting	Vraag	Antwoord
1	LR	Asielakkoord		Vanuit het Rijk is 10,1 miljoen euro aan de begroting toegevoegd voor de noodopvang van asielzoekers. Daarnaast is er 500.000 euro geschept uit het bestemmingsreserve asielakkoord. Daarnaast is er 4,2 miljoen aan de begroting toegevoegd voor inburgeringsvoorzieningen. Krijgen wij die 500.000 euro terug van het Rijk?	De onttrekking is niet bedoeld voor de Noodopvang. De onttrekking uit de bestemmingsreserve is bedoeld voor de hogere kosten voor de reguliere (asiel) statushouders taakstelling. De oorzaak hiervan is een hogere instroom van (asiel) statushouders.
2	LR	Duurzaamheid		Het Duurzaamheidstransitiebudget dient onder meer voor 'vergroening van de leefomgeving'. In hoeverre kan dit geld – binnen de kaders – worden benut voor de Stadsprojecten?	Nee. Het college is voornemens om het DTB in te zetten voor projecten die CO2 besparen in de gehele keten, nu en in de toekomst. Zonder bijdrage aan CO2 reductie komen projecten niet in aanmerking.
3	LR	Stadsprojecten		Vanuit welke 'potjes' met geld worden de Stadsprojecten nu gefinancierd? Kan daar een uitsplitsing van komen?	Tot nu toe is € 93 mln voor de Stadsprojecten opgenomen in de begroting. Deze middelen komen voor € 77,8 mln uit de reguliere investeringsruimte (2 tranches van € 38,9 mln) die voortvloeit uit de Rotterdamse Investeringsmotor (RIM) en voor € 15.200 uit cofinanciering (2 tranches van € 7,6 mln). De cofinancieringsopgave van de Stadsprojecten wordt gedekt uit een groot aantal verschillende bronnen (subsidieprogramma's, interne potjes (werk met werk maken, bijvoorbeeld door projecten te combineren met de rioleringsopgave), bijdragen van marktpartijen). Zie voor de laatste stand van zaken voor wat betreft de financiering en cofinanciering van de Stadsprojecten raadsbrief 22bb000183. Daar komt bij dat in het investeringsvoorstel 2022 (dat recent separaat aan uw raad is voorgelegd) een volgende tranche is opgenomen van € 37,8 mln. Hieraan gekoppeld stijgt ook de cofinancieringsopgave wederom met € 7,6 mln.
4	LR	RIM		Vallen de lasten vanuit de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor en Taakmutaties Gemeentefonds voor het aardgasvrij maken van Pendrecht-Zuid en Noord onder de totale lasten voor de Energietransitie á 35,24 miljoen euro? En zo nee, kan er een overzicht worden gemaakt van 'energietransitiegerelateerde' baten en lasten die niet onder de begroting energietransitie vallen?	Ja, de lasten vanuit de bestemmingsreserve RIM en taakmutaties Gemeentefonds voor het aardgasvrij maken van Pendrecht Zuid en Noord vallen onder het programma Energietransitie, echter verdeeld over de jaren 2022 en 2023: - € 5,9 mln. vanuit de RIM voor Pendrecht Zuid en taakmutaties Gemeentefonds voor de proeftuinen op Pendrecht vallen onder de totale lasten van het programma Energietransitie in 2022. - € 0,5 mln. vanuit de RIM voor Pendrecht Noord vallen onder de totale lasten van het programma Energietransitie in 2023 ad € 35,24 mln.
5	LR	Financieel kengetal		We lezen dat het kengetal van de grondexploitatie lager wordt geprognostiseerd over de komende jaren. Komt dit omdat wij de sociale grondprijzen loslaten? Of zijn er andere redenen?	Het financiële kengetal van grondexploitatie wordt als volgt berekend: de totale boekwaarde van de grondexploitatie ten opzichte van de totale baten van de gemeente (excl. onttrekkingen aan reserves). Dit is een verplichte BBV-indicator. Het verloop van dit kengetal wordt derhalve bepaald door de boekwaarde van de grondexploitatie en totale baten en heeft derhalve geen relatie met de sociale grondprijzen
6	LR	Stadsarchief		Waarom is de dienstverlening van Stadsarchief lager geïndexeerd dan 6,9% (CPI-Index)?	Voor deze tarieven hebben we te maken met specifieke wetgeving die alleen toestaat personeels- en materiële kosten toe te rekenen, waardoor niet alle kosten (overhead) toegerekend kunnen worden aan het tarief. Deze toelichting is ook opgenomen in het raadsvoorstel tot vaststelling van de belastingverordeningen 2023 (22bb006167).
7	LR	Parkeren		500 uur parkeren met mantelzorgvergunning stijgt met 20%: om welke reden is dit gedaan?	Zowel voor het gebruik van de bezoekersvergunning als de mantelzorgvergunning zijn de bedragen vermeld bij maximaal gebruik van 500 uur op jaarbasis. Beide regelingen werken in de praktijk echter op basis van x eurocent per 10 minuten aanmeldtijd van de bezoeker/mantelzorger. Het bedrag aan eurocent wordt jaarlijks geïndexeerd met de vastgestelde index, voor 2023 is dit 6,9%. Dit leidt voor 2023, op basis van de afrondingen, niet tot een verhoging van de bezoekersvergunning, maar de mantelzorgvergunning stijgt van € 0,05 per 10 minuten naar € 0,06 per 10 minuten. De kosten van het gebruik van de mantelzorgvergunning worden overigens voornamelijk gefinancierd door het cluster MO als mantelzorgcompliment. De gebruiker betaalt dus niets.
8	LR			We zien dat veel wijzigingen van beheerder (of het nu de 1e maal is of niet) dalen met zo'n 46%. Is daar een specifieke reden voor?	Vraag is ingetrokken
9	LR	Wielklem		We lezen dat het aanbrengen van een wielklem geïndexeerd wordt. Hiermee wordt het aanbrengen en verwijderen getarifeerd op 258,90 euro. Wij vernemen dat een wielklem aanbrengen veel interne kosten met zich meebrengt. Klopt dit? En vanaf welk tarief is het aanbrengen en verwijderen van een wielklem kostendekkend?	Ook voor 2023 is het uitgangspunt volledige kostendekkendheid. Op basis van de onderliggende kosten voor personeel, voertuigen en materiaal (wielklemmen) en de prognose van het aantal aan te brengen wielklemmen is de kostprijs per wielklem berekend. Deze wordt toegepast.

10	LR	OZB		We lezen dat de OZB met 6,5% stijgt, maar de CPI-index is 6,9%. Met welke reden wijkt de stijging van het OZB af van de CPI-index?	De OZB-opbrengst stijgt met de CPI-index, die wijkt daar niet van af. In het overzicht ontwikkeling woonlasten in de paragraaf lokale heffingen in de begroting, vergelijken we de gemiddelde OZB-aanslag per huishouden. Deze stijging is 6,5% en is dus een andere stijging dan de CPI-trend van 6,9%. Dit komt omdat het twee verschillende dingen zijn. De OZB-opbrengst is het totaalbedrag dat bij begroting wordt vastgesteld om te innen, deze is met 6,9% gestegen. De stijging van 6,5% gaat om de gemiddelde aanslag van een koopwoning, berekend volgens de wijze die het Centrum voor Onderzoek voor de Lagere Overheden (COELO) hanteert. De gemeente Rotterdam gebruikt net als andere gemeenten de gemiddelde OZB-aanslag koopwoningen die het COELO jaarlijks berekent, in onze jaar- en begrotingstukken. Het COELO kwam voor 2022 uit op een gemiddeld aanslagbedrag van € 260,01 voor koopwoningen. En voor 2023 komt de gemeente Rotterdam uit op een bedrag van € 276,87. Dit betekent voor 2023 een stijging van €16,86, ofwel 6,5%. Het gebruik van de indicatoren van het COELO heeft zowel voor- als nadelen: * Het voordeel is dat we de gemiddelde woonlasten met andere gemeentes kunnen vergelijken (benchmark) gebaseerd op een indicator die op identieke wijze berekend is voor alle gemeentes. Hierdoor worden geen appels met peren vergeleken. * Het nadeel is dat de berekening van de gemiddelde OZB-aanslag koopwoningen is gebaseerd op prognoses. Dit geldt niet alleen voor de gemeente Rotterdam maar voor alle gemeentes. Dat betekent dat de door de gemeente gepubliceerde verwachte gemiddelde aanslag OZB koopwoning bij de begroting 2023 kan afwijken van de gepubliceerde COELO cijfers in maart 2023. Bijvoorbeeld: de gemiddelde OZB-aanslag 2022 die is berekend door COELO is gebaseerd op: * de voorlopige gemiddelde WOZ-waarde koopwoning voor belastingjaar 2021 die elke gemeente aan het CBS heeft doorgegeven eind 2021 (LVWOZ); * de gerealiseerde waardeontwikkeling 2021 die elke gemeente aan de waarderingskamer heeft doorgegeven maart 2022. De Gemeente Rotterdam berekent de gemiddelde aanslag 2022 (realisatie) op basis van de meest recente (juli 2022) realisatie en inzichten die kunnen afwijken van de door COELO gebruikte gegevens. Daarnaast is de door COELO gebruikte waardeontwikkeling inclusief areaaluitbreiding en wordt geen onderscheid gemaakt tussen waardeontwikkeling van koopwoningen en de totale waardeontwikkeling.
11	LR	Brandstofverkooppunten	Ook relevant voor Zeegers	Brandstofveilingen opbrengsten dalen, deze concessies betreffen sec genomen het verkopen van energie voor voertuigen in de openbare ruimte. Daarnaast verleent de gemeente een concessie aan de aanbieders voor laadpalen in de openbare ruimte. Dit betreft ook het voorzien van voertuigen van energie in de openbare ruimte. De vraag is zit er in deze concessie een component vergelijkbaar met de brandstofveiling indien nee waarom niet indien ja wegen de opbrengsten van deze component op tegen de dalende opbrengsten van de veilingen.	In de begroting is de opbrengst uit brandstofveilingen, deels bestaande uit huurrechten en deels uit een afdracht per liter verkochte brandstof, naar beneden bijgesteld. Echter uit de laatste veilingen is geen verminderde opbrengst gebleken. Het is niet goed mogelijk om dit resultaat van marktwerking te voorspellen. We kunnen bevestigen dat er in de concessie voor laadpunten in de openbare ruimte een afdracht per kWh zit aan de gemeente. Door het toenemende gebruik van deze laadpunten, groeit ook de totale afdracht aan de gemeente. Doordat beide opbrengsten toenemen lijkt er nog geen direct verband te liggen tussen de opbrengsten uit de afname van fossiele brandstoffen en het gebruik van de laadpunten in de openbare ruimte. De afdracht op de laadpunten in de openbare ruimte vormt momenteel onderdeel van de dekking voor de ambtelijke inzet op deze workload.
12	LR	Kwijtschelding ASH		Er is een kwijtschelding van 76,5% bij afvalstoffenheffing. Dat is voor mensen op bijstandsniveau of 130% WSM. Wat is de financiële impact voor de gemeente hiervan, want met de toenemende armoede zal deze groep stijgen? Is hier een prognose van?	De afvalstoffenheffing (ASH) is inderdaad 76,5% en is voor mensen die een inkomen hebben van 100% WSM, dat is wettelijk vastgesteld. In de begroting van 2022 wordt rekening gehouden met € 9,6 mln. Voor de begroting 2023 en verder is in de begroting rekening gehouden met € 10,5 mln.

13	LR	ToZo		1. We vinden het fijn dat de gemeente 86% tijdig betaald, maar hoe staat het met het incasseren? (BCO) 2. Vanuit het plan van wethouder Versnel wil men 'ondernemers ToZo' in langere tijd laten aflossen. Wat zijn financiële consequenties hiervan? (W&I)	1. Facturen die vanuit Gemeente Rotterdam worden verzonden worden in 60% betaald binnen vervalt termijn. De gemeentelijke belastingdienst heeft oog voor de menselijke gevolgen en heeft het keurmerk sociaal incasseren. Binnen de bandbreedte van 80% en 90% worden vorderingen (tijdig) betaald, soms met wat aansporing van Team Invordering. Tijdige betalingen van opgelegde vorderingen worden niet exact gemeten en het grote aantal betalingsregelingen dat wordt verstrekt in het kader van sociaal incasseren vertekent uiteraard ook de definitie van "tijdig ontvangen/geïncasseerd". Er zijn wel significante verschillen zichtbaar tussen de diverse soorten vorderingen/aanslagen (WOZ scoort beduidend hoger dan parkeer producten). Ook bij het terugvorderen bij W1 zijn geen exacte % beschikbaar, omdat de terugbetaaltermijn per individu wordt bepaald. In algemene zin zien we wel dat het bedrag aan terugbetalingen op vorderingen teruglopen. Het in langere tijd laten aflossen heeft geen financiële consequenties. 2. De langere aflossingsperiode (maximaal 6 maanden) voor terugbetalingen in het kader van de Tozo heeft geen financieel impact voor de gemeente Rotterdam. De terugbetalingen vloeien namelijk weer terug naar het Rijk.
14	LR	Ombudsman		Er gaat 1 miljoen euro naar de Ombudsman: is dit voor het in stand houden of om te spenderen aan onderzoeken?	Bij de verwerking van het coalitieakkoord in de begroting is het geld van "Koers van de stad" foutief toegewezen aan de ombudsman. Bij de interne budgetronde wordt dit hersteld. De € 1 mln die naar de OBM is gegaan is dus foutief geboekt en is bestemd vanaf 2023 voor de raad voor "Koers van de stad". Er zijn wel extra middelen beschikbaar gesteld aan de ombudsman. Het precieze bedrag was niet gespecificeerd tijdens de onderhandelingen: dit maakte onderdeel uit van de reeks menselijke maat, wat bestond uit enkele taakmutaties. De ombudsman maakt onderdeel uit van een totale reeks van € 1,4 mln. in 2022 en € 1,5 mln in latere jaren, maar deze is voor meer zaken bedoeld (o.a. sociale raadslieden). Komende periode wordt gekeken hoe de middelen verdeeld worden en dus ook deels bij de ombudsman terecht komen. De middelen zijn bedoeld om de ombudsman te versterken.
15	LR	Impact toename materiele vaste activa		Paragraaf ontwikkeling financiering: waar staat de impact op onderhoud voor de toegenomen materiële activa?	Aanleiding voor deze vraag is dat in de paragraaf Financiering/ hoofdstuk Investerings staat dat de (im-)materiele vaste activa de komende jaren stijgen door diverse investeringen waaronder 7 stadsprojecten, e.d. De impact op het onderhoud waarnaar gevraagd wordt is te vinden in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen van Begroting 2023. Hier staat dat het totale budget voor onderhoud kapitaalgoederen € 483 mln. in 2023 bedraagt, waarmee dit budget met € 110 mln. stijgt ten opzichte van 2022. Deze stijging drukt die impact op onderhoud (im-)materiele vaste activa uit. Een nadere onderverdeling van dit totale budget naar de verschillende soorten van kapitaalgoederen (assets) is hier ook te vinden.
16	LR	Kwijtschelding		Over het kwijtscheldingsbeleid: is in aantallen kwijtschelding ook de toename in armoede meegenomen? Immers deze groep zal groter worden als gevolg van inflatie?	Gezien alle maatregelen die getroffen worden, met name vanuit het Rijk, is het lastig in te schatten wat de gevolgen van de inflatie zijn. Daarom blijven we monitoren wat de realisatie blijft doen en zullen we indien nodig bijstellen. Vooruitlopend hierop is in de begroting wel een (nog) niet kwantificeerbaar risico opgenomen met betrekking tot een toename van de vraag naar zowel de regelingen als de schuldhelpverlening als gevolg van de hogere inflatie. Na het opstellen van de begroting zien we wel al een toename van 20% in aanmeldingen bij het ETF, dit zal een financiële doorwerking krijgen in de 10Maandsrapportage.
17	LR	Warmtebedrijf (WbR)		Het Warmtebedrijf: in hoeverre is kick back mogelijk als gevolg van de stijgende waarde? Daarnaast geven we miljoenen subsidie voor de aansluiting van flats in Pendrecht, terwijl ze monopolist zijn/worden. Waarom doen we dit?	Met de verkoop van het WbR is de gemeente Rotterdam geen drager meer van toekomstige risico's. Eventuele toekomstige risico's komen voor rekening van de nieuwe eigenaar/aandeelhouder. Verder is door de vorige en huidige gemeenteraad unaniem besloten tot respectievelijk geen financiering meer van het WbR en tot verkoop van het WbR. De gemeente Rotterdam was niet meer bereid om nog meer toekomstige onzekerheden en risico's financieel te dragen. Wat betreft de aansluiting van de flats in Pendrecht: De status van Vattenfall als concessiehouder voor warmtelevering in Rotterdam Zuid is door de verkoop van het Warmtebedrijf niet gewijzigd. Ook is de business case van Vattenfall voor de aanleg van het warmtenet in Pendrecht door de verkoop van het Warmtebedrijf hetzelfde gebleven. Om de overstap voor eigenaren van woningen betaalbaar te houden is subsidie van de overheid nodig. Een deel van deze subsidie wordt gefinancierd door de Rijksoverheid.

18	LR	Stichting ROS		In de begroting staan naast de NAS bijvoorbeeld ook Stichting Rotterdams Ongedocumenteerde Steunpunt (ROS) als subsidiepartner: voor welk doeleinde krijgen zij subsidie vanuit de gemeente?	Rotterdam is 1 van de 5 deelnemende gemeenten aan de Pilot Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV). Stichting ROS krijgt subsidie voor de uitvoering van de pilot LVV in Rotterdam.
19	LR	NPRZ		Onder 'vitale wijken' wordt de ambitie om gezond en fijn te wonen in een toekomstbestendige en betaalbare woning genoemd. Kan het college aangeven hoe deze ambitie te rijmen is met dezelfde ambitie die een zin ervoor wordt gegeven om een 'hoge kwaliteitsambitie' te hanteren in het NPRZ-programma? De combinatie van deze wensen lijken erg lastig om te hanteren en nog steeds goedkoop te kunnen wonen.	Politieke vraag
20	LR	Campagne huur niet te duur		De stadscampagne 'huur niet te duur', waar is deze campagne te vinden voor inwoners? Op de gemeentelijke website is enkel een pagina uit 2018 te vinden.	Voor de campagne is een speciale website ontwikkeld: weetwatjehuurt.nl. Op Rotterdam.nl staan diverse verwijzingen van en naar deze campagnewebsite.
21	LR	Campagne huur niet te duur		Wat zijn de resultaten van de campagne 'huur niet te duur'?	In de eerste twee jaar van de campagne 'weetwatjehuurt.nl' hebben 61.324 unieke bezoekers de campagnewebsite bezocht. De doelgroep was bovengemiddeld geïnteresseerd in de ingezette social media advertenties die naar deze campagnewebsite linkten. Daarnaast is de Huurprijscalculator ruim 50.000 keer gebruikt. Op de campagnewebsite en na het invullen van de Huurprijscalculator werd men gestimuleerd het Huurteam in te schakelen voor een gratis woningopname. Voor het resultaat daarvan verwijzen wij u naar vraag 22.
22	LR	Huurteam		Er wordt aangegeven in de begroting dat er een uitbreiding van de inzet van het Huurteam heeft plaatsgevonden. Welke concrete resultaten heeft dit opgeleverd?	Sinds 1 mei 2022 is het Huurteam ook gratis beschikbaar voor huurders van particuliere verhuurders buiten de 6 prioritaire wijken. Vanaf die datum heeft het Huurteam vele vragen van huurders beantwoord en 329 woningopnamen uitgevoerd. Daarbij zijn in totaal 338 misstanden geconstateerd. Inmiddels zijn 113 huurders met hulp en ondersteuning een vervolgtraject gestart.
23	LR	Wet Goed Verhuurderschap		In dezelfde opsomming over de resultaten van 2022, wordt gerefereerd aan een lobby richting het Rijk. Wat is de rol geweest van de gemeente Rotterdam bij de mogelijke totstandkoming van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap?	In de Woondeal Zuidelijke Randstad 2019 is afgesproken om gezamenlijk met BZK mogelijkheden van een systeem van vergunningen voor verhuurders voor de aanpak van excessen op de verhuurmarkt te onderzoeken. Met de gemeente in de rol als informant en criticaster. De gemeente heeft - naar aanleiding van de Casestudy (Ver)Huren in Carnisse uit 2019 - de toenmalige minister van BZK om wettelijk instrumentarium gevraagd om excessen op de particuliere verhuurmarkt adequater te kunnen aanpakken. Rotterdam heeft samen met de G4 partners en Eindhoven input geleverd voor het wetsvoorstel en in het kader van de internetconsultatie bestuurlijk op het wetsvoorstel gereageerd. Dit heeft tot aanscherping van het wetsvoorstel geleid. Ook heeft Rotterdam recent input geleverd voor mogelijk te stellen vragen over het wetsvoorstel door Kamerleden aan de minister.
24	LR	Wet Goed Verhuurderschap		Welke kosten zijn er gemaakt met de lobby die beschreven wordt in vraag 23?	Dit is niet exact bekend omdat het beïnvloeden van wet- en regelgeving een onderdeel is van een breder takenpakket van meerdere beleidsmedewerkers. Ook lobbyisten op het Stadhuis houden zich hiermee bezig. De lobby richt zich niet specifiek op de totstandkoming van een bepaalde wet, maar wordt uitgevoerd vanuit een langer lijstje wensen die op verschillende manieren in landelijk beleid en/of wetten terecht kunnen komen. De gemeente Rotterdam is vanaf 2019 al bezig met beleidsbeïnvloeding in het kader van goed verhuurderschap. Een hele grove schatting is dat ongeveer 100.000 euro per jaar besteed wordt aan lobby activiteiten vanuit de aanpak Goed Huren en Verhuren.
25	LR	Omgevingswet		Er wordt aangegeven dat de gemeente bezig is met de voorbereiding voor de omgevingswet. Is de gemeente Rotterdam momenteel klaar voor de intreding van de wet?	Het landelijke digitale stelsel omgevingswet (DSO) is nog onvoldoende gereed. Dit is een landelijk ICT product. De gemeente Rotterdam zelf is ten aanzien van de invoeringsvereiste klaar dan wel op schema. Uiteraard voor zover dit binnen de Rotterdamse invloedssfeer ligt.
26	LR	Woningvoorraad		Onder de kop 'toekomstbestendige woningvoorraad' wordt een 'ingrijpende aanpak' beschreven die momenteel in ontwikkeling is. Welke aanpak wordt hier precies beschreven en wanneer kan de raad hier meer informatie over verwachten?	Het betreft een gemeentelijke projectmatige aanpak die erop gericht is daarvoor aangewezen bouwblokken toekomstbestendig te maken. Dat wil zeggen dat de woningen na de ingreep duurzaam, bouwkundig in orde, gezond en veilig zijn. De aanpak is gericht op meergezinswoningen in de particuliere woningvoorraad waarvan de bouwtechnische kwaliteit onvoldoende is en waarvan verwacht wordt dat m.n. de eigenaar-bewoners de verbetering zelf onvoldoende kunnen betalen. De kwaliteitsslag wordt behaald door inzet van stimulering, begeleiding en subsidiëring/financiering van eigenaren (ook de verhuurders) en VvE's en tenslotte afdwingen door middel van handhaving van een vooraf vastgestelde basiskwaliteit als dat nodig is. De raad kan in december hier een toelichting op ontvangen als deelonderwerp van een raadsbrief over de leidraad particuliere woningverbetering.

27	LR	Wet Goed Verhuurderschap		In voorbereiding op de wet 'Goed Verhuurderschap' wordt aangegeven dat er een loket georganiseerd moet worden waar huurders en verhuurders terecht kunnen over vragen over dit goede verhuurderschap. Waarom wordt er niet voor gekozen om dit loket eerder al te organiseren in plaats van na de in werking treding van deze wet?	Het meldpunt op grond van de Wet goed verhuurderschap (Wgv) is bedoeld om schendingen te melden van de algemene regels waarop de gemeente dan weer moet handhaven. Op grond van het wetsvoorstel moeten gemeenten dat binnen zes maanden na invoering van de Wgv organiseren. Maar ook zonder wettelijke basis kunnen Rotterdammers (huurders en verhuurders) nu al bij ons terecht met vragen over goed verhuurderschap bij het reeds bestaande (digitale) loket, goedverhuren@rotterdam.nl en (fysieke) informatiepunt 'Goed huren en Verhuren' in Carnisse. Sinds juli 2021 is deze mogelijkheid geboden vanuit het actieplan Goed Huren en Verhuren om vragen van huurders en verhuurders te beantwoorden. Zowel het digitale loket als het informatiepunt in Carnisse bieden huurders en verhuurders een laagdrempelige mogelijkheid om hun vragen te stellen en kunnen van daaruit goed verder geholpen worden. De ruimte voor het loket in Carnisse wordt zolang dat mogelijk is beschikbaar gesteld door Woonbron (partner in het project).
28	LR	Welstandsnota		In de tweede alinea onder 'bewaken ruimtelijke kwaliteit' wordt gesproken over het inhoudelijk aanpassen van de welstandsnota. Wanneer kan de raad een voorstel voor deze aanpassing verwachten vanuit het college?	Aanpassing van de welstandsnota is gekoppeld aan de Omgevingswet /het omgevingsplan. Inwerkingtreding van de wet wordt verwacht per 1 juli 2023. Na die datum, maar uiterlijk Q4 2023, kan de raad het gewenste voorstel verwachten.
29	LR	Omgevingswet		Waarom wordt er bij de in werking treding van de omgevingswet, gekozen voor 1 omgevingsplan voor heel Rotterdam en niet voor verschillende omgevingsplannen op wijkniveau?	De Omgevingswet schrijft voor dat er eind 2029 één omgevingsplan voor heel de gemeente moet zijn vastgesteld. Hoewel er dus toegewerkt wordt naar één omgevingsplan, wordt dit plan opgebouwd door - verspreid over enkele jaren - delen van het omgevingsplan te maken en voor te leggen aan de raad ter vaststelling. Dat gebeurt door delen van het omgevingsplan op projectniveau te maken én op gebiedsniveau. Binnen een gebied vallen (in veel gevallen) meerdere wijken. De grenzen van een wijk worden zoveel mogelijk gerespecteerd.
30	LR	NPRZ		Binnen de NPRZ wordt er aangegeven dat er via corporaties 12.000 woningen middels ingrijpende renovatie of sloop/nieuwbouw worden aangepakt. Zij zullen dit vanuit eigen middelen financieren, maar wat is de rol van de gemeente hierin? Staan wij volledig aan de zijlijn?	De gemeente heeft op grofweg 4 manieren een rol in de aanpak van de 12.000 corporatiewoningen: 1) gemeente en corporaties stellen gezamenlijk het hoofdstuk voor pijler Wonen van het Uitvoeringsplan NPRZ vast waarin o.m. wordt opgenomen in welke wijken de focus van de inzet van de corporaties ligt en welke ambities uitgangspunt zijn bij de aanpak (denk aan streven naar wijken in balans) 2) gemeente en corporaties werken gezamenlijk aan handelingsperspectieven op wijkniveau waarin de opgave en inzet van een corporatie per wijk nader geconcretiseerd wordt 3) gemeente en corporaties maken prestatieafspraken over inzet op renovatie, sloop/nieuwbouw etc 4) op projectniveau voeren gemeente en corporaties overleg over gewenste programmering en aard ontwikkeling. De corporatie is autonoom in haar beslissing over definitief programma en inzet, maar vaak heeft de gemeente via noodzakelijke planologische-juridische procedures ook een (bij)sturende rol. Let wel: formeel kan gemeente sloop niet tegenhouden.

31	PvdD	STIGAM		Heeft de gemeente een vordering op Stichting Gebiedsontwikkeling aan de Maas? In het rapport 'Aandeel zonder belang' van de Rekenkamer Rotterdam uit 2020 wordt het volgende gemeld: "Het college benadrukt in de brief van 14 april 2020 dat 'in een eendrachtige samenwerking tussen alle partijen een oplossing is gevonden en er een pakket van maatregelen is samengesteld waarbij een beperkte bancaire financiering een noodzakelijke verwerving mogelijk maakt.' De gemeente levert een bijdrage aan het pakket door het op zich nemen van een beperkt aantal opdrachten die van nature bij de gemeente horen voor onder meer grond- en milieuonderzoeken. De bijdrage wordt verrekend bij de levering van de gemeentegrond aan de Stichting. Het college informeert de raad dat door de bereikte oplossing veilig is gesteld en dat de stichting haar werkzaamheden kan voortzetten tot het moment dat de overall financiering definitief is rondgekomen, naar verwachting zal dit voor 1 juli rondkomen." - Om welke beperkte opdrachten ging het ook alweer? - Welke bedragen zijn gemeoid met uitvoering van de opdrachten? - Welke alternatieve wijzen voor verrekening heeft u afgesproken met STIGAM als er geen levering van gemeentegrond aan de stichting plaatsvindt? - Wat gebeurt er met de vordering als de STIGAM failliet gaat? Wat is daarover afgesproken? - Zijn er nog andere vorderingen op STIGAM? - Wordt er rente betaald over eventuele vorderingen die uitstaan? - Welke kosten zijn in eerste instantie door de gemeente op zich genomen ten aanzien van de gebiedsontwikkeling Feyenoord City en daarna doorbelast aan STIGAM? Graag een uitputtend overzicht.	- De opdrachten betroffen de kosten voor de bodem- grond- en milieuonderzoeken, de MER en voorbereidingen op de aanpassingen aan de waterleiding door Evides. - Bovenstaande voorbereidingskosten zijn overgenomen voor een bedrag van € 1,35 miljoen. Bij de verkoop van gemeentelijke gronden aan StiGaM zal de uitgifteprijs van de gemeentelijke gronden met hetzelfde bedrag verhoogd worden, waarmee de gemeente deze kosten bij levering van de gemeentelijke gronden aan StiGaM terugverdiend. - Mocht er geen levering van gemeentegrond aan StiGaM plaatsvinden, dan kan de gemeente andere ontwikkelaars benaderen om deze ontwikkelingen over te nemen. Door de gronduitgifte vanuit de gemeente aan deze ontwikkelaars kunnen daarmee de gemaakte kosten worden terugverdiend. - Er is vanuit de gemeente geen vordering op StiGaM, op de wijze zoals vorderingen juridisch zijn gedefinieerd. - Mocht StiGaM failliet gaan dan heeft de gemeente met de overname van de € 1,35 miljoen aan voorbereidingskosten de mogelijkheid om de gemeentelijke gronden alsnog te verkopen aan een andere ontwikkelaar en met deze verkoop de voorbereidingskosten terug te verdienen. - Nee er zijn geen vorderingen, wel kosten die doorbelast worden (zie beantwoording volgende vragen) - Nee er zijn geen vorderingen - De volgende contractuele betalingen zijn met StiGaM afgesproken, wat kosten betreft die de gemeente op zich heeft genomen of gaat nemen en verrekend zullen worden. 1. Bijdrage aan verplaatsing GOS; ten behoeve van de verplaatsing van het GOS zijn kosten gemaakt. Deze kosten zijn verdeeld in drie onderdelen. Dit zijn, grondexploitatie de Sportcampus & Park de Twee Heuvels, Feyenoord City fase 1 en Feyenoord City fase 3. De kosten voor Feyenoord City fase 1 waren voor rekening van StiGaM (€ 2,2 mln), maar zullen conform de huidige afspraken worden onttrokken uit de woningbouwimpuls subsidie. 2. Olympiaweg: Voor de werkzaamheden van de openbare ruimte rondom de Olympiaweg betaalt StiGaM aan de Gemeente een bijdrage. 3. Bus-parkeren Colosseumweg: G34Voor de werkzaamheden die ter plaatse van de openbare ruimte rondom de Colosseumweg moeten worden verricht ten behoeve van het bus-parkeren betaalt StiGaM aan de gemeente een bijdrage, op het moment dat er daadwerkelijk sprake is van realisatie. 4. Gamma: Als laatste heeft de gemeente de Gamma aangekocht en zal ze deze weer verkopen bij gronduitgifte ten behoeve van het Waterfront (of Stadion, indien deze eerder start).
32	PvdD	Feyenoord City		Gaat het lukken om in het plangebied van Feyenoord City de woningbouwimpulsgelden van €21 miljoen te gebruiken? Drie jaar na de beschikking moet worden begonnen met start bouw. Hoe wordt dit geld besteed, nu gebruik van het geld voor de zogenoemde overkluizing niet meer aan de orde is door stopzetting stadionproject? Onder welke omstandigheden kunnen de woningbouwimpulsgelden worden teruggevorderd door het Rijk?	Op dit moment is de planning nog steeds om binnen 3 jaar na beschikking te starten met de realisatie van het eerste woningbouwproject. Dit zal waarschijnlijk de Mallegatplot zijn. Het geld vanuit de subsidie is niet specifiek aan de overkluizing gelabeld. De woningbouwimpuls is gebaseerd op het tekort op de gehele grondexploitatie en kan besteed worden aan de zogenoemde specifieke maatregelen die in de subsidieaanvraag zijn benoemd. Dit zijn het verplaatsen van het Gas Overslag Station, het verleggen van de Evides waterleiding, het uitplaatsen van Shunter/Alstom, de uitplaatsing van de tankstations Esso en Shell Kieboom, de overkluizing over het spoor (voor beperkt deel, het overig deel van de kosten wordt vanuit de grondopbrengsten van StiGaM bekostigd) en de Fiets/voetgangersbrug langs stadion. Het is niet zo dat de overkluizing niet meer aan de orde is vanwege de stopzetting van het stadionproject. Ten eerste wordt nog steeds gewerkt aan een gebiedsontwikkeling rekening houdend met een stadion. Daarnaast zal de overkluizing (wellicht in gewijzigde vorm) ook onderdeel uitmaken van de Alternatieve Invulling, gezien de functie ten aanzien van geluid (in geval van woningbouw op de stadionplot) en de gewenste verbeterde verbindingen tussen het gebied en de omliggende wijken en de tramhaltes op de Laan op Zuid. De subsidieverstrekker kan een terugvordering eisen bij de volgende situaties: 1. Geen tijdige start eerste woningen 2. Geen tijdige realisatie volledig aantal woningen 3. Onvoldoende betaalbare woningen 4. De totale bestedingen vallen lager uit dan bij de aanvraag is opgegeven 5. De totale gemeentelijke cofinanciering valt lager uit dan bij de aanvraag is opgegeven
33	PvdD	GREX		De gehanteerde normatief residuele waarde van gemeentegrond is momenteel gesteld op €94 per vierkante meter. Welke residuele waarde (m2-prijs) wordt meestal in rekening gebracht voor woningen in het middensegment (we nemen aan dat er sprake is van een bandbreedte)? Kunt u een gemiddelde en een mediaan noemen (om extremen aan onder- en bovenkant uit te sluiten)? Welke residuele waarde wordt doorgaans in rekening gebracht voor de segmenten hoger en top?	De residuele waarde van uit te geven grond wordt berekend op basis van de verwachte marktwaarde van het te realiseren vastgoed te verminderen met de verwachte stichtingskosten. De uitkomst van de berekening is afhankelijk van vele factoren zoals de locatie, de functie en bestemming van de grond, de marktontwikkelingen en de ontwikkeling van de bouwkosten. Bij de bepaling van de residuele waarde worden ook de recent gerealiseerde uitgaven betrokken en vinden ook taxaties plaats. Gezien de vele factoren die van invloed zijn er geen gemiddelden of bandbreedten aan te geven.

34	PvdD	Erfpacht		Tijdens de tafeltjesmiddag op 10/10 hebben wij begrepen dat het twee erfpachters vrijstond om het erfpacht eeuwigdurend af te kopen (de zogenoemde 'conversie') van de gemeente Rotterdam, voor de som van €500 miljoen. De gemeente moet meewerken; het is vervolgens aan de erfpachter om de voorwaarden tot conversie te accepteren. Is het gangbaar dat in erfpachtcontracten tussen gemeente en erfpachters de mogelijkheid tot conversie is opgenomen? Zo ja, hoe stuurt de gemeente op eventuele toekomstige verzoeken van erfpachters tot conversie, aangezien de gemeente klaarblijkelijk niet kan weigeren het verzoek in ontvangst te nemen?	De mogelijkheid tot conversie (naar eeuwigdurend erfpacht of eigendom) is niet in het erfpachtcontract opgenomen, maar volgt uit het grondbeleid van de gemeente. Sinds 2003 is in het grondbeleid opgenomen dat de uitgangspunten voor nieuwe gronduitgifte eeuwigdurend is voor bijvoorbeeld sociale huur, maatschappelijke voorzieningen en bedrijventerreinen. Daarnaast is voor woningen, kantoren en winkels bepaald dat het uitgifte regime standaard eigendom is. Omdat het uitgifte beleid is veranderd, wordt aan bestaande erfpachters de mogelijkheid tot conversie geboden conform het conversiebeleid onderdeel van het grondbeleid (eeuwigdurend erfpacht of eigendom). Daar staat voor eigendom een koopsom tegenover en voor eeuwigdurende erfpacht een eeuwigdurende afkoopsom. Conversie is niet een recht van een erfpachter die de gemeente niet kan weigeren. Een erfpachter kan sinds 2003 op elk willekeurig moment een aanvraag doen bij de gemeente Rotterdam voor het omzetten van het tijdelijk recht naar vol eigendom. Deze omzetting is enkel mogelijk onder voorwaarden. In de eerste plaats is een omzetting slechts mogelijk indien dit niet in strijd is met de (toekomstige) ambities en plannen van de gemeente Rotterdam aangaande het gebied. Daarnaast is, op grond van het functioneel grondbeleid, een omzetting afhankelijk van het gebruik. Er zijn bepaalde erfpachtrechten die zijn uitgesloten van de conversiemogelijkheid (vastgelegd in beleid). Een voorbeeld hiervan zijn kiosken, waarbij uitgangspunt blijft dat zij slechts in tijdelijke erfpachtrecht worden uitgegeven.
35	PvdD	Erfpacht		Zijn er nu jaarlijkse baten te noteren (dus als erfpachtcanon) voor de percelen die de gemeente eeuwigdurend als erfpacht wil uitgeven middels conversie (aan de twee woningcorporaties)? Zo ja, hoe hoog zijn de jaarlijkse baten?	De canon voor de erfpachtcontracten van de woningbouwcorporaties die dit jaar hun portefeuille converteren naar eeuwigdurend erfpacht danwel eigendom was bij eerste uitgifte reeds al voor 50 jaar afgekocht. De afkooptermijnen van deze contracten waren nog niet afgelopen. Dat betekent dat er geen jaarlijkse baten aan canon binnenkwam van deze corporaties.
36	PvdD	Oeververbinding		Welke andere vergunningverleners zijn van belang voor de totstandkoming van een oeververbinding tussen Kralingen en Feijenoord/IJsselmonde (bijvoorbeeld: Rijkswaterstaat, de waterschappen HHSK en Hollandse Delta, provincie Zuid-Holland)? Welke vergunningen van derden zijn vereist?	We hebben op dit moment nog geen volledige inventarisatie van benodigde vergunningen. Dit zal in de volgende fase, de planuitwerkingsfase, verder in beeld gebracht worden. In ieder geval zijn de genoemde partijen Rijkswaterstaat, waterschappen, Provincie Zuid-Holland en Prorail relevant bij deze inventarisatie.
37	PvdD	Sluizen visvriendelijk		Momenteel stelt de gemeente dat er visserijvrije zones rond vier vismigratievoorzieningen zijn: 1) Leuvekolk; 2) nabij de gemalen Noord-Kethelpolder en Schieveen; nabij de vistrap naar de snoekenpaaiplaats in de Kralingse Plas; en 4) de vistrap in de Bergse Achterplas. De minister van LNV bereidt een voorstel voor om visservrije zones ook te laten gelden bij visvriendelijke sluizen en gemalen, met inwerkingtreding van die zones waarschijnlijk per eind 2023. Welke visvriendelijke gemalen en sluizen zijn er in Rotterdams grondgebied? Hoe definieert u 'visvriendelijk'? Wat moet er volgens de wetgever gebeuren om een sluis of gemaal door te laten gaan als 'visvriendelijk'?	1.Welke visvriendelijke gemalen en sluizen zijn er in Rotterdams grondgebied? Vispassages - bij gemaal Westland, verbinding Oranjekanaal-Nieuwe Waterweg - bij de snoekenpaaiplaats langs het Oranjekanaal - bij gemaal Hofweg Visvriendelijke pomp - bij gemaal Noorderkanaalweg - bij gemaal Bergpolder - bij gemaal Essenburgsingel - bij gemaal Kralingse Plas - bij gemaal Mr. U.G. Schilthuis 2.Hoe definieert u "visvriendelijk"? Visvriendelijke passages zijn bijvoorbeeld vistrappen met een verval in stapjes van 10 cm. In gemalen en sluizen kunnen pompen aangepast worden zodat vissen er zonder verwondingen op te lopen doorheen kunnen zwemmen. Een ander systeem is een vislift bij een gemaal of sluis. Overkoepelende kenmerken zijn in elk geval dat de vissen gefaciliteerd worden om een barrière te kunnen nemen en het is van de specifieke locatie afhankelijk voor welke oplossing gekozen wordt 3.Wat moet er volgens de wetgever gebeuren om een sluis of gemaal door te laten gaan als "visvriendelijk"? Dit is vastgelegd in de NEN 8775 'Visveiligheid - methode voor de bepaling van de visveiligheid van pompen, vijzels en omsloten waterturbines die worden gebruikt in gemalen en waterkrachtcentrales'. De norm bevat een testmethode en een rekenmethode voor de bepaling van de veiligheid van vissen bij het passeren van gemalen en waterkrachtcentrales.
38	PvdD	GREX		Hoe worden grondprijzen bepaald als er voor uit te geven grond nog geen bestemming is? Is de waarde van grond verdisconteerd in de begroting, of maakt het onderdeel uit van de stille reserves?	De gemeente Rotterdam geeft geen grond uit waarvoor nog geen bestemming is. De waarde van gemeentelijk grondbezit, waarvoor nog geen uitgifte is voorzien is derhalve niet verdisconteerd in de begroting.
39	PvdD	Enecomiddelen		Kunt een stand van zaken geven van de uitgaven van de Enecogelden tot dusverre?	Zie bijlage vraag 39

40	PvdD	Enecomiddelen		Voor een rechtvaardiging van dekking van lasten met Enecogelden wordt het begrip 'groei met groei' gehanteerd. Het idee is dat de Enecogelden werken als een revolverend fonds. Hoe moeten we dit ook alweer voor ons zien? Wordt een gedeelte van groei in baten van lokale heffingen en belastingen overgeheveld naar het fonds? Zijn er andere inkomstenbronnen voor de gemeente te noteren die meegroeien met groei als gevolg van uitgaven met Enecogelden?	Hier lijken twee uitgangspunten voor het investeringsbeleid door elkaar te worden gebruikt. Enerzijds is er het uitgangspunt dat een deel van de verwachte, langjarige groei van algemene dekkingsmiddelen wordt gebruikt voor investeringen die de groei van de stad accommoderen ('groei-met-groei'). Als algemene dekkingsmiddelen zijn in dit verband aangemerkt de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de inkomsten uit algemene belastingen. De inkomsten uit rioolheffing en afvalstoffenheffing vallen hier niet onder, omdat dit bestemmingsheffingen zijn. Op grond van dit uitgangspunt beschikt de gemeente jaarlijks over een investeringsruimte van ca. 100 mln (prijsspeil 2020). Dit noemen we de 'reguliere investeringsruimte'. Om te voorkomen dat deze investeringsruimte door inflatie wordt uitgehold, wordt hij jaarlijks op grond van de index voor bruto overheidsinvesteringen (ibo) opgehoogd. Anderzijds is er het uitgangspunt dat de verkoopopbrengst Eneco, die in 2020 is gerealiseerd en in aanvulling op de reguliere investeringsruimte wordt gebruikt voor investeringen, alleen wordt gebruikt voor investeringen die revolveren. Dit houdt in dat bij een investering die vanuit de verkoopopbrengst Eneco wordt gedaan, de investeringssom direct of op termijn weer naar de gemeente terugvloeit. Met dit uitgangspunt wordt beoogd om ook toekomstige generaties te laten beschikken over deze bijzondere, aanvullende investeringsruimte.
41	PvdD	Risico klimaatschade		Worden klimaatrisico's gekwantificeerd in sommige van de begrotingsprogramma's? Indien nee, waarom niet? Indien ja, hoe gaat dat in zijn werk? Wordt er een (voor ons onzichtbare) post onvoorzien gecreëerd die klimaatschade dekt, of geldt er een 'klimaatschadeopslag' in de uitvoering van de werkzaamheden?	Klimaatrisico's worden niet gekwantificeerd in de begrotingsprogramma's. Wel is in deze begroting een separaat programma Energietransitie opgenomen en tevens is de paragraaf Klimaat toegevoegd aan de begroting met het oog op het halen van de klimaatdoelen. In het weerstandsvermogen is een risico-opslag voor niet-kwantificeerbare risico's van €50 mln. per jaar opgenomen. Het risico op natuurrampen en klimaatschade is hierbij meegenomen.
42	PvdD	Economie		Is er branchering toegepast in de Beijerlandse laan en Groene Hilledijk ('Boulevard op Zuid'), waar de gemeente panden heeft opgekocht. Zo ja, welke criteria zijn er gebruikt voor branchering? Zijn er nog panden verworven voor de gemeente in deze straten waar een gebruiker (eigenaar of huurder) voor wordt gezocht? Geldt er voor sommige van de panden ook een horecabestemming? Zijn er nog andere straten waar momenteel panden worden opgekocht door de gemeente die na branchering (vastgelegd in overeenkomsten of erfpachtcontracten) weer worden vrijgegeven aan de markt?	Er is branchering toegepast door middel van een brancheringsvisie, gemaakt in samenwerking met de BIZ Gebruikers, BIZ Eigenaren en de wijkraad. Op basis van deze visie is een uitvoeringsplan met criteria (percentages van branches, mix aan functies, doelgroepen, kwaliteitsniveau) voor de branchering gemaakt. Deze wordt 2023 uitgevoerd. Alle gemeentelijke panden (55 verworven) zijn gevuld maar vanwege de vele crises (corona en energiecrisis) kan deze situatie wijzigen. Onder een enkel pand ligt ook een horecabestemming, maar geen vergunning. De acquisitiemanager zorgt voor de invulling in samenwerking met de brancheringscommissie. Vanuit het Fonds Vitale Kernen wordt ook op andere plekken in de stad vastgoed aangekocht en doorverkocht (met branchering) aan (markt)partijen, om zo bij te dragen aan verbetering van het gebied.
43	PvdD	Energietransitie		Energietransitie - Wat zijn de resultaten van de pilot over wasbare luiers? - Wat zijn de resultaten van de pilot over bamboeverkeersborden?	- In totaal hebben 31 gezinnen deelgenomen aan de pilot. Deze pilot toont aan dat ouders na de kraamweek een positiever beeld hebben van het gebruik van wasbare luiers. Dit komt mede doordat ze de wasbare luiers konden uitproberen; Wat vooroordelen over het gebruik van wasbare luiers verminderde. Achteraf gaven de meeste ouders aan dat zij gebruik willen blijven maken van wasbare luiers. Ook benadrukte de pilot het belang van kraamverzorger in het enthousiasmeren van ouders. Kraamverzorger kunnen praktische informatie over het gebruik van wasbare luiers verstrekken, wat het gebruik toegankelijker maakt. Echter is het niet aannemelijk dat we met een aanpak voor wasbare luiers alle Rotterdamse ouders bereiken; Niet elke Rotterdamse ouder kan worden geënthousiasmeerd. In de nieuwe grondstoffennota 2023-2026 is onder de pijler 'afvalpreventie' ruimte gelaten om de vervolgstappen op het 'verminderen van luierafval in Rotterdam' verder vorm te geven. - De borden staan er nu zo'n 1,5 jaar. De door de fabrikant aangegeven verwachte levensduur is 20 jaar. De verwachting was dat door weersinvloeden de kwaliteit van de bamboeborden zou kunnen verslechteren, bijvoorbeeld doordat de borden op den duur wat van kleur veranderen / iets grijs worden. Op dit moment is daar (nog) geen sprake van, de borden vertonen geen gebreken in de zin van verkleuring, vervorming of scheuring, en zien er goed uit. Een technische evaluatie is nog niet uitgevoerd, wij zijn voornemens die binnenkort uit te voeren.
44	LR	Parkeren		Wat zijn de opbrengsten van betaald parkeren in de ring door vergunninghouders? (Note: Wij begrijpen dat gegevens van Zuid een benadering zullen zijn van de werkelijke gegevens van Noord omdat we deze gegevens nog niet over Zuid hebben).	De huidige omzet (begroting 2022) vanuit parkeervergunningen is ca. € 20,5 mln, als volgt verdeeld: -€ 8,5 mln uit 1ste bewonersvergunningen -€ 3,2 mln uit 2de bewonersvergunningen -€ 8,8 mln uit bedrijfsvergunningen. Hiervan is naar schatting 95% binnen de ring. In de begroting 2023 wordt rekening gehouden met uitbreiding betaald parkeren binnen de ring.

45	LR	Parkeren		Als parkeren in de ring voor vergunninghouders gratis is en we deze misgelopen opbrengsten verhalen op de prijs van een parkeervergunning of de prijs van betaald parkeren in de ring: wat zijn dan de financiële consequenties voor deze, oftewel met hoeveel stijgt de prijs van een parkeervergunning of het tarief voor betaald parkeren?	De huidige omzet (begroting 2022) van kortparkeren op straat (bezoekers) is ca. € 81 mln. Als de parkeervergunning gratis wordt kan de inkomstenderving niet meer worden verrekend in de prijs van een parkeervergunning. Om de inkomstenderving vanwege gratis parkeervergunningen te compenseren in de bezoekerstarieven dient het bezoekerstarief met ca. 20% te worden verhoogd. Let op: het college is voornemens het tarief in het Centrum al met 20% te verhogen, bovenop een trendmatige verhoging van alle bezoekerstarieven met 6,9% per 1 januari 2023. Deze verhogingen zijn verwerkt in de begroting 2023.
46	BIJ1	Toezicht en handhaving		Veiligheid: welk orgaan onderzoekt de effectiviteit van de inzet van extra cameratoezicht en extra boa's in de metro?	Cameratoezicht In de commissie Veiligheid en Bestuur van 1 juli 2021 is toegezegd dat er een onderzoek komt naar de effectiviteit van cameratoezicht op grond van artikel 151c Gemeentewet (21bb9206). De opdracht tot het doen uitvoeren van het onderzoek is gegund aan het onderzoeksbureau DSP. Op 1 november wordt het rapport ter vaststelling aangeboden aan de driehoek. Na bespreking in het college zal het vervolgens aan de raad worden aangeboden. Boa's in de metro Formeel gezien het college (SVR 2014). Het beschikbare geld voor extra BOA's OV zal in de vorm van een subsidie worden verstrekt aan RET. Daarbij zijn de algemene subsidievoorwaarden gemeente Rotterdam van toepassing. Dit houdt onder meer in dat de RET een inhoudelijke en een financiële subsidieverantwoording moet overleggen. In de subsidiebeschikking kunnen aanvullende voorwaarden worden opgelegd. Dit kan bijvoorbeeld zijn een periodieke inhoudelijk rapportage over de resultaten. Dit kan ook zijn de voorwaarde om jaarlijks een onafhankelijk onderzoeksbureau een kwalitatief onderzoek te laten doen naar kwaliteit, bekendheid en het effect van de inzet van de extra BOA's OV.
47	BIJ1	Toezicht en handhaving		Veiligheid: wat is het beleid omtrent afschaling van extra cameratoezicht en inzet van extra BOA's in het openbaar vervoer?	Cameratoezicht Ieder cameragebied wordt driejaarlijks geëvalueerd waarbij wordt beoordeeld of cameratoezicht in het desbetreffende gebied nog noodzakelijk is. Om hierbij tot een volledig beeld te komen, worden er adviezen gevraagd bij politie en wijkraden. Zo heeft de evaluatie 2022 recentelijk plaatsgevonden en dit heeft geresulteerd in het verplaatsen en bijplaatsen maar ook weghalen van diverse camera's. Daarnaast kunnen ook tussentijds camera's weggehaald worden, indien de oorzaak tot plaatsing is weggenomen (bijvoorbeeld bij de sluiting van het AZC in Beverwaard). Boa's in de metro De inzet van extra Boa's in het openbaar vervoer is opgenomen in het coalitieakkoord.
48	BIJ1	RRKC		Commissie adviesorgaan: hoe wordt toegezien op de implementatie van een nieuwe adviesorgaan die de RRKC vervangt en wie vertegenwoordigt hiervoor de onderzoekscommissie?	In zijn vergadering van 31 mei 2022 heeft het college besloten de Verordening op de RRKC in te trekken; •de subsidie aan de RKS te beëindigen; •de cultuurplanadvisering projectmatig te organiseren; •voor overige adviezen de cultuursector te raadplegen, of adviseurs (zoals organisatiebureaus, ad hoc commissies en IABx'en) aan te zoeken die optimaal passen bij de adviesbehoefte van dat moment. Het college is van mening dat zo meer flexibiliteit in de advisering en meer maatwerk per advies- of onderzoeksvraag gevraagd en geleverd kan worden. In de vergadering van 29 juni 2022 heeft wethouder Onderwijs, Cultuur en Evenementen de commissie Sociaal toegezegd gedurende de zomermaanden onafhankelijk onderzoek te zullen doen naar een nieuw adviesmodel voor de cultuursector, opdat het college daarover in september een besluit zou kunnen nemen. In verband met de door de gemeenteraad op 7 juli 2022 ingediende moties over advisering op het gebied van cultuur in Rotterdam is deze tijd verruimd en neemt het college op 1 november een besluit over een nieuw adviesmodel voor de cultuursector, op basis van het onderzoek dat de afgelopen maanden heeft plaatsgevonden. Aangezien besluitvorming nog moet plaatsvinden kan in dit stadium niet vooruitgelopen worden op de inhoud. De raad ontvangt direct na het besluit een raadsinformatiebrief hierover.
49	BIJ1	Armoede en schuldenaanpak		Armoede en schuldenaanpak: hoe en hoe vaak wordt de effectiviteit van de wetenschappelijke inzichten waarop de armoede- en schuldenaanpak wordt samengesteld (zoals de factoren die bijdragen tot (langdurige) armoede en kennis over de vele gevolgen ervan op gezondheid, emotioneel welzijn, samenleven en kansen) gemeten en door wie?	In de periode 2019-2022 hebben we met verschillende monitors gewerkt: De monitor lage inkomens (OBI), de schuldenmonitor (OBI) en de Minima Effect Rapportage (door het NIBUD) deze geven inzicht in aantallen Rotterdammers in armoede/met schulden en in hoe zij er financieel voor staan (MER). Daarnaast hebben we de Armoedeverkenning gedaan, deze combineert verschillende gegevens (waaronder van het wijkprofiel) waarin we een breder beeld geven van armoede op verschillende levensdomeinen. Daarnaast worden verschillende interventies nog apart geëvalueerd op effectiviteit (zoals de gezinsaanpak en JPF). Voor het nieuwe beleidsplan komen we met een nieuw voorstel hoe we de effectiviteit van onze inzet kunnen meten.
50	VVD	Erfpacht	Met twee grote woningcorporaties is een overeenkomst gesloten voor tot eeuwigdurende afkoop van erfpachtcanonverplichtingen.	Is dit een andere manier om te zeggen grondverkoop? Of is de grond nu technisch nog onder erfpacht? Zo ja, wat betekent dit voor de juridische positie van de gemeente.	Nee, het is geen grondverkoop. De erfpacht is eeuwigdurend geworden, maar de Gemeente blijft eigenaar van de grond. De canonbetalingsverplichting is voor die (eeuwige) duur afgekocht. Dat betekent dat de erfpachter gedurende de looptijd van de erfpacht geen betalingsverplichtingen meer heeft aan de Gemeente. Maar alle bepalingen van de erfpachttakte, zoals die over de bebouwing en het gebruik, blijven onverkort van kracht, zodat de Gemeente de erfpachter daaraan kan houden.

51	VVD	Rijksmiddelen	Rijkstaken worden uitgevoerd met Rijksmiddelen. Bij het wegvallen van Rijksmiddelen vallen in principe ook taken weg. Wij compenseren alleen met eigen gemeentelijke middelen als we hiervoor als college expliciet over besluiten.	Zijn er nu Rijkstaken waarbij de dekking vanuit Rijksmiddelen niet toereikend is? Welke zijn dit? Om hoeveel geld gaat het?	Hiervan is sprake bij de BUIG (Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), waarbij de gemeente Rotterdam een bijdrage ontvangt vanuit het rijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Vanuit deze bijdrage worden o.a. de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies betaald. Eind september is het voorlopig BUIG-budget voor 2023 bepaald. Dit is € 32 mln lager dan wat in de gemeentelijke begroting 2023 is geraamd. Tegelijkertijd zal de raming van de uitkeringslasten ook aanpassing behoeven. In de Voorjaarsnota/1e herziening 2023 worden deze nieuwe ramingen in de begroting verwerkt. Voor de baten wordt dan uitgegaan van het nader voorlopig budget dat eind april 2023 wordt gepubliceerd. Dan wordt ook duidelijk of en in hoeverre sprake is van een tekort op de BUIG. Voor meer informatie wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief (kenmerk 22bo5961) waarin nader wordt ingegaan op de financiële impact van de septembercirculaire 2022 en publicatie BUIG-budgetten 2022 (definitief) en 2023 (voorlopig). Met als uitgangspunt dat hier bedoeld wordt "Rijkstaken waar wij als gemeente geen beleidsvrijheid hebben" vallen de taken die Rotterdam uitvoert i.h.k.v. de Wmo 2015, de Jeugdwet en Onderwijsruimtevesting hier niet onder. Deze taken gaan gepaard met (enige mate van) beleidsvrijheid.
52	VVD	Taalprogramma's	Taalbeheersing Rotterdammers verbeteren - Vanaf 2023 is er een nieuwe inkoop gaande. Hierdoor zijn de indicatoren anders dan voorheen, waardoor realisatiecijfers opnemen geen juiste vergelijking geeft. Realisatiecijfer gestarte taaltrajecten in 2023: 6.350.	Wat gaat er veranderen qua indicatoren? Wat zijn deze nieuwe indicatoren? Wat is concreet het effect op de realisatiecijfers?	Voorheen was de indicator het aantal afgeronde trajecten. De nieuwe indicator betreft het aantal gestarte trajecten, 25.000 trajecten starten gedurende de collegeperiode (2023 t/m 2026). Minimaal 80% van de deelnemers is tevreden over het gevolgde traject. De verwachting is dat deze nieuwe indicator niet van invloed is op de te behalen resultaten: namelijk het behalen van diploma's/certificaten en het verkrijgen van een betere positie in de samenleving (vinden/behouden van werk, vervolgonderwijs, betere gezondheid/financiële positie) Dit zijn afgeleide indicatoren. Hierover wordt u op een later tijdstip uitgebreider geïnformeerd.
53	VVD	Discriminatie	Wijkprofiel: Zegt géén discriminatie te ervaren in of buiten de eigen woonbuurt - Realisatie 2021: 81% en realisatie 2023: 80%.	Hoe komt het dat dit percentage daalt terwijl de gemeente steeds meer doet om discriminatie tegen te gaan? Hoe meten we dit?	Hiervoor wordt verwezen naar de discriminatie-monitor die voor de zomer naar de raad is gestuurd.
54	VVD	Fosfaat	Ook zijn in 2022 verdere maatregelen genomen om de instroom van fosfaat te beperken vanuit Wolvenvallei en Plaszoom. Deze maatregelen worden eind 2022 en begin 2023 afgerond.	Is dit een permanente oplossing, of moeten we de aanpak structureel doorzetten? Hoe is dat geborgd in de begroting?	De maatregelen die we nemen zijn een permanente oplossing om de instroom van fosfaat te beperken en zijn gedekt in het projectbudget voor de blauwalgbestrijding Kralingse Plas.
55	VVD	MeldR		Hoeveel meldingen worden er in de MeldR app gedaan m.b.t. de openbare ruimte? Hoeveel van deze meldingen zijn afgewikkeld? Hoelang duurt de gemiddelde afwikkeltijd? Zijn er cijfers over de bekendheid, het gebruik en de tevredenheid over de app?	•We zijn uitgegaan van de periode januari 2022 tot nu. Over deze periode zijn er 158.248 meldingen via MeldR ontvangen. •Ongeveer 93% is afgewikkeld wat neerkomt op 146.719 meldingen •Meldingen zijn signalen over de buitenruimte; niet alle signalen vereisen een directe/ acute oplossing in de buitenruimte. Ondanks de diverse oplossingsrichtingen voor meldingen, is de huidige gemiddelde afwikkeltijd 3,4 werkdagen. •De bekendheid en tevredenheid van de app worden nog niet gemonitord. Sinds de lancering in januari 2020 is, ondanks promotiebeperkingen ivm prioriteiten rond COVID - 19, de app 35.000 keer gedownload.
56	VVD	Naastplaatsingen	Zij registreren met behulp van een app waar het vuil naast de container staat en halen het vervolgens van straat. De reinigers werken samen met handhavers om boetes uit te schrijven.	Hoeveel boetes zijn er uitgeschreven? Wat is het percentage van de gevallen waarbij de naast plaatser teruggevonden kan worden? Verdient deze aanpak zichzelf via de boetes terug?	In de pilotperiode 1 juli 2021 – 1 juli 2022 hebben reinigingsmedewerkers van Schone Stad samen met Handhavers in Noord en Kralingen-Crooswijk gehandhaafd op naastplaatsingen. In deze periode zijn 4.328 naastplaatsingen geconstateerd, waarvan 2.790 (64,5%) boetes zijn opgelegd. Om de bestuursrechtelijke handhaving op naastplaatsingen kostendekkend te maken, is per 1 maart 2022 het bedrag voor een bestuursrechtelijke boete voor een naastplaatsing verhoogd van 125 euro naar 154 euro per overtreding.
57	VVD	Belastingen	Voor 2022 hanteert de gemeente geen nultarief meer voor precariobelasting terrassen.	Konden de terrassen in heel 2022 open zijn? Is er een beeld bij de gemeenten over de financiële draagkracht van horeca exploitanten in relatie tot het kunnen betalen van de belastingen?	Ja, de terrassen konden heel 2022 open zijn, met uitzondering van de eerste twee weken van januari. We monitoren in het algemeen het betalingsgedrag van belastingplichtigen en ondersteunen bedrijven of burgers die dat nodig hebben met betalingsregelingen of maatwerk. We hebben vanuit de gemeentebelastingen geen beeld over de financiële draagkracht van specifieke sectoren.
58	VVD	Belastingen	Meer Rotterdammers hebben moeite om hun aanslagen te betalen.	Zijn er mogelijkheden om het standaard aantal termijnen bij een automatisch incasso te vergroten naar 12, zoals in Tilburg of Zoetermeer de mogelijkheid is? Kan dit bijdragen aan meer grip bij mensen op hun maandelijkse uitgaven.	Een aanpassing van het aantal betaaltermijnen van 10 naar 12 bij automatische incasso wordt voorbereid en naar verwachting in het komende belastingjaar geïntroduceerd. We verwachten hiermee tegemoet te komen aan de behoefte aan meer gespreide betaling.

59	VVD	Belastingen		Wat is de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing en rioolheffing in 2023-2026?	De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing en rioolheffing is als volgt. Die is gebaseerd op de meerjarenbegroting. Rioolheffing: 2023 2024 2025 2026 Dekkingspercentage: 92,2% 95,7% 93,3% 93,9% Toelichting rioolheffing: De voorziene stijging van de energiekosten voor 2023 zijn eenmalig ten laste van de algemene middelen gekomen. Dit verklaart het lagere dekkingspercentage in 2023. Vanaf 2024 loopt deze weer op. Op dit moment wordt de gemeente geconfronteerd met forse prijsstijgingen. Het is aannemelijk dat de meerjarenbegroting (2024 ev.) hierop moet worden bijgesteld, wat waarschijnlijk consequenties heeft voor het dekkingspercentage. Afvalstoffenheffing: 2023 2024 2025 2026 Dekkingspercentage: 82% 89% 90% 91% Toelichting Afvalstoffenheffing: De kostendekkendheid voor de komende jaren is opgenomen op basis van de huidige meerjarenbegroting (exclusief indexatie). Vanwege de ontwikkeling in de kosten is in het coalitieakkoord opgenomen dat het tarief per jaar met 1% mag stijging boven de indexatie. Door het gelijk houden van het tarief in 2023 ten opzichte van 2022 is afgeweken van deze uitgangspunten in het coalitieakkoord. Dit is een eenmalig besluit van het college voor 2023 om de Rotterdammers tegemoet te komen in de stijgende woonlasten. In 2024 zal de stijging voor 2023 en 2024 worden opgenomen in het tarief waardoor de kostendekkendheid ook toeneemt. Op basis van de informatie welke nu beschikbaar is verwachten we aan het eind van de collegeperiode uit te komen op een kostendekkendheid van circa 91%. Een aantal kosten zijn niet opgenomen in het tarief. Het grootste bedrag betreft de kwietscheldingslasten. De kwietscheldingslasten worden niet toegerekend aan het tarief maar zijn wel onderdeel van het bepalen van de kostendekkendheid (circa € 10mln). Dit drukt het percentage van de kostendekkendheid.
60	VVD	Huurteams	Een uitbreiding van de inzet van het Huurteam naar de hele stad om huurders in de sociale sector te helpen bij het oplossen van misstanden zoals een te hoge huurprijs.	Wat zijn de resultaten van deze huurteams tot op heden?	Sinds 1 mei 2022 is het Huurteam ook gratis beschikbaar voor huurders van particuliere verhuurders buiten de 6 prioritaire wijken. Vanaf die datum heeft het Huurteam vele vragen van huurders beantwoord en 329 woningopnamen uitgevoerd. Daarbij zijn in totaal 338 misstanden geconstateerd. Inmiddels zijn 113 huurders met hulp en ondersteuning een vervolgtraject gestart.
61	VVD	Omgevingswet	Er is inzet geleverd op het actueel houden van de Rotterdamse bestemmingsplannen en er zijn, in het kader van de te verwachten inwerkingtreding van de Omgevingswet.	Ligt Rotterdam op schema voor een eventuele inwerkingtreding van de omgevingswet op 1 januari 2023?	Het landelijke digitale stelsel omgevingswet (DSO) is nog onvoldoende gereed. Dit is een landelijk ICT-product. De gemeente Rotterdam zelf is ten aanzien van de invoeringsvereiste klaar dan wel op schema. Uiteraard voor zover dit binnen de Rotterdamse invloedssfeer ligt.
62	VVD	Fractievergoeding	De fractiekosten voor 2022 worden opgevangen in de huidige begroting. Voor 2023 leidt dit mogelijk tot een begrotingstekort.	Wat zijn de effecten van de inflatie op de fractievergoeding?	Is reeds beantwoord.
63	VVD	Cultuur		Is er een uitsplitsing beschikbaar van de cultuursubsidie langs de volgende lijnen: 1) Vergoeding voor het vastgoed; 2) Vergoeding van prestaties (zoals bijvoorbeeld het beheer van de gemeentelijke collectie); 3) Exploitatie subsidie	Er is geen uitsplitsing van de subsidie op deze onderdelen. De subsidie is niet geoormdet en wordt verleend voor een 'tekort' op de totale begroting van de instelling waar geen specifiek onderscheid wordt gemaakt tussen, vastgoed, collectiebeheer, en exploitatie. Omdat de instellingen ook eigen inkomsten hebben, zoals publieksinkomsten, wordt een deel van de genoemde onderdelen ook daaruit gedekt.
64	VVD	Vastgoed		Is er een lijst beschikbaar voor maatschappelijk vastgoed dat op de nominatie voor verkoop staat?	Ja, er is een verkooplijst met daarop al het gemeentelijk vastgoed dat op de nominatie staan te worden verkocht. Deze lijst bevat al het gemeentelijk vastgoed dat verkocht wordt inclusief objecten met een maatschappelijke bestemming. Deze objecten worden ook conform de kadernota vastgoed verkocht met de bestemming maatschappelijk. De lijst is door het college vastgesteld en bevat enkel objecten waarvan vastgesteld is door alle beleidsafdelingen dat deze geen bijdrage meer leveren aan de beleidsdoelen van de gemeente Rotterdam.

65	VVD	Economie	De arbeidsmarkt laat steeds scherper het tekort aan personeel zien. Dit beperkt zich niet meer tot technisch geschoold personeel, maar raakt nu alle sectoren.	Is het mogelijk om inzichtelijk te krijgen wat de tekorten zijn per sector?	De beantwoording kan niet worden weergegeven op de tekorten per sector. Om toch een inzicht te geven in de krapte op de arbeidsmarkt en verwachting per sector, kunnen we wel meegeven dat in de regio Rijnmond volgens het UWV (juni 2022) het aantal banen in 2022-2023 naar verwachting zal stijgen met 16.100 tot 696.100 in Rijnmond. Deze groei zal plaatsvinden in de meeste sectoren. Er wordt een krimp verwacht in de industrie en detailhandel. Het UWV geeft geen absolute aantallen per sector. Het UWV verwacht dat landelijk het aantal vacatures in 2022 nog toeneemt. In 2023 zorgt de afname van de economische groei naar verwachting voor minder vacatures. De krapte wordt hierdoor iets minder, maar blijft onverminderd aanwezig in de meeste beroepsgroepen. De krapte op de Nederlandse arbeidsmarkt is veelal een structureel probleem en zal de komende jaren nog blijven bestaan. De spanningsindicator UWV geeft een indicatie van de spanning tussen de openstaande vraag en het direct beschikbare aanbod op de arbeidsmarkt. In het 2e kwartaal van 2022 gold voor alle 92 beroepsgroepen krapte. Voor driekwart van de beroepsgroepen kwam de Spanningsindicator zelfs uit op 'zeer krap'. Volgens de Spanningsindicator was het voor beroepsgroepen waaronder ICT, pedagogische dienstverlening, techniek en transport Rijnmond het moeilijkst om personeel te vinden
66	VVD	Energietransitie	Voor de stad (gebouwde omgeving en mobiliteit) verwachten we nog altijd dat de dalende trend [In CO2 uitstoot] de komende jaren voortzet.	Wat zijn de CO2-cijfers voor de stad?	In 2021 bedroeg de CO2-uitstoot voor de stad 3,09 Mton. De CO2-uitstoot van de stad was 3,44Mton in 1990.
67	VVD	Energietransitie		Voldoet al het gemeentelijk vastgoed aan de per 1 januari 2023 geldende eisen m.b.t. het minimale energielabel voor kantoren?	Er is bepaald welke kantoren nog niet aan de eisen voldeden. In het najaar van 2020 zijn de middelen die nodig zijn om deze kantoren aan de vereisten te laten voldoen gevraagd en beschikbaar gesteld. In de welzijn- en zorgportefeuille bleken ook nog 3 kantoren aanwezig te zijn die aangepakt moesten worden. Ook hiervoor zijn de middelen beschikbaar gesteld. De werkzaamheden zijn opgepakt en op 1 januari voldoen de kantoorpanden aan de wettelijke vereisten. Dit met uitzondering van een aantal kantoorgebouwen, die zijn opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan Concernhuisvesting. Deze zullen worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Deze kantoorgebouwen mogen na 1 januari 2023 nog maximaal 2 jaar worden gebruikt. Ook kantoren die de gemeente in bezit heeft in gebiedsontwikkelingen worden niet aangepast. Ook daarvoor geldt dat deze op de korte termijn gesloopt of getransformeerd worden.
68	VVD	Energietransitie		Klopt het dat er geen tussentijdse doelen zijn voor de ambitie om in 2026 3.2 vierkante kilometer zonnepanelen te realiseren? Komen deze tussentijdse doelen nog?	Nee, die komen er niet. Jaarlijks meet en publiceert de gemeente de voortgang van het aantal opgestelde zonnepanelen in Rotterdam (dit doen we middels luchtfoto's en informeren de raad in de P&C cyclus). We monitoren dus de voortgang. Vanuit de gemeentelijke rol vraagt de ontwikkeling en realisatie van zonnepanelen de nodige voorbereidingstijd. Daarbij komt dat het nog niet duidelijk is hoe het Rijk precies hun inzet over de jaarschijven gaat verdelen. Tussentijdse mijlpalen zijn derhalve lastig vast te stellen en geven weinig stuurinformatie.
69	VVD	Lawaafliters	Hiervoor zijn o.a. 6 straten, parkeerterreinen en kades op de juiste momenten afgesloten en twee extra flitscamera's en een lawaaflitser geplaatst.	Wat zijn de resultaten van de lawaaflitser?	In het kader van het zomeroffensief is in augustus en september geluidmeetapparatuur ingezet op de Witte de Withstraat, de West Kruiskade en de Nieuwe Binnenweg. De metingen zijn bedoeld om door koppeling van geluid aan kenteken een beter beeld te krijgen van de precieze aard van de geluidsoverlast: voertuigkenmerken, maar ook het gedrag van de berijders. De resultaten zijn op dit moment nog niet bekend. TNO gaat de data analyseren. We verwachten eind november een rapportage van TNO.
70	VVD	Arbeidsmarkt	De huidige krapte op de arbeidsmarkt maakt het bovendien ingewikkeld om de benodigde capaciteit aan te vullen. Deze krapte vraagt om stedelijke prioritering en een continue planning.	Op welke wijze past de gemeente deze stedelijke prioritering toe? Welke uitgangspunten hanteert de gemeente hierbij?	Jaarlijks wordt bepaald in welke mate aan welke projecten gewerkt op basis van de driehoek beschikbare middelen, inhoudelijke belangen en beschikbare capaciteit. De basis hiervoor zijn de beschikbare middelen voor de verschillende opgaven binnen de Goede Groei van de stad. Het begrip Goede Groei wordt inhoudelijk omkaderd door de vijf hoofdkeuzes uit de Omgevingsvisie. Indien de (gevraagde) capaciteit door de krapte op de arbeidsmarkt ontoereikend is (en ook niet flexibel kan worden ingevuld), wordt met behulp van onder meer de collegedoelestellingen afgewogen welke projecten getemporiseerd kunnen worden. Daarbij dient ook rekening gehouden te worden met de partners waar de opgave mee gerealiseerd wordt en interne/externe investeringsvoorstellen voor de financiering. De Uitvoeringsstrategie Omgevingsvisie kan in de toekomst helpen dit proces meer inzichtelijk te maken.

71	VVD	Stadsmariniers	Vanuit het project Kwetsbare Wijken inzet van stadsmariniers in Bloemhof, Carnisse, Hillesluis en Oude Westen, op onder meer de pleinenaanpak, inzet stewards, community events, organiseren van bijeenkomsten met bewoners en ondernemers.	Wat zijn community events (voorbeelden)?	Stadsmariniers in wijken zijn gericht op het verbeteren van de wijkveiligheid. Dit betreft vaak zaken waar de inzet en betrokkenheid van bewoners hard nodig zijn, zoals meldingsbereidheid, positieve gebruik van buitenruimte (pleinen) en elkaar kennen en vertrouwen. Sociale cohesie en wijkbetrokkenheid zijn nodig voor een positieve veiligheidsbeleving. In wijken waar het sociaal vertrouwen laag is, men elkaar niet kent, en er veel problemen zijn is deze onderlinge cohesie niet vanzelfsprekend. Aanvullend op het reguliere welzijnswerk leveren stadsmariniers ten behoeve van het vergroten van de wijkveiligheid daarom ook bijdragen aan community events: activiteiten om de sociale cohesie en onderlinge betrokkenheid te vergroten. Voorbeelden hiervan zijn bewonersbijeenkomsten, pleinactiviteiten, muurschilderingen en initiatieven om collectieve weerbaarheid te vergroten. Hiermee wordt ook beoogd om meer eigenaarschap en verantwoordelijkheid voor de eigen omgeving bij buurtbewoners zelf te stimuleren. Dit versterkt de veiligheid in de wijken.
72	VVD	Criminaliteit	Drugs en ondermijnende criminaliteit staat als kostenpost voor 4,4 miljoen in de begroting.	Dit geld is een intensivering van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Hoeveel geld wordt hier vanuit de gemeente in totaal aan uitgegeven?	De genoemde € 4,4 mln is een continuering van de intensiveringen van het vorige college. Daarnaast is specifiek voor ondermijning een structureel materieel budget van € 0,1 mln begroot. In de Spaanse Polder en de Waalhaven wordt ook onder meer ingezet op het tegengaan van ondermijnende activiteiten, maar budgetten daarvoor zijn niet specifiek afgebakend. De gemeentelijke bijdrage aan het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) bedraagt in 2023 circa € 0,3 mln. Verdere inzet wordt gemeentebreed gepleegd met betrekking tot de uitvoering van de Wet Bibob. De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan de bevoegde overheidsinstantie de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd.
73	VVD	Toezicht en handhaving	Toezicht en handhaving: In de begroting wordt gesproken over handhavers, OV surveillanten en plein stewards.	Kunnen wij een overzicht krijgen van alle taken en bevoegdheden van handhavers, OV surveillanten, plein stewards en alle andere boa's die namens de gemeente actief zijn in het veiligheidsdomein?	Een overzicht van alle taken en bevoegdheden van handhavers binnen Stadsbeheer staan op de volgende webpagina: Handhaving Rotterdam.nl OV-surveillanten regiehouder Directie Veilig Het doel van het inzetten van de OV-surveillanten is om in de metro in de avonduren de sociale veiligheid te verbeteren. Het takenpakket van de OV-surveillant bestaat uit het toezien op de naleving van RET-huisregels, schoon en heel en preventie van vandalisme en graffiti. OV-surveillanten zijn niet opsporingsbevoegd. Indien OV-surveillanten getuige zijn van incidenten en/of bij escalatie tijdens hun optreden vindt opvolging plaats door OV-BOA's van de RET en de politie. Horecastewards regiehouder Directie Veilig Iedere vrijdag- en zaterdagavond worden in vier uitgaansgebieden (Stadhuisplein/Kruiskade, Witte de Withkwartier, Oude Haven en omgeving Delftsestraat) horecastewards ingezet. Zij treden op als gastheer/gastvrouw (dus zonder opsporingsbevoegdheid) en zorgen er samen met politie, portiers en de gemeente voor dat overlast en incidenten in toom worden gehouden. Deze informatie staat ook op de volgende webpagina: Horeca Rotterdam.nl Pleinstewards regiehouder Directie Veilig Dit is een nieuw initiatief uit het coalitieakkoord. Op dit moment worden er nog geen pleinstewards ingezet. In het coalitieakkoord staat het volgende over de inzet van pleinstewards: "We plegen meer inzet op Toezicht & Handhaving in de nachtelijke uren en we zetten pleinstewards in. Deze stewards spreken overlastgevers op pleinen en andere plekken waar overlast wordt ervaren, aan op hun gedrag. Op plekken waar Rotterdammers structureel en frequent (drugs)overlast ervaren, bezien we samen met bewoners welke maatregelen op dit specifieke plekken effectief kunnen zijn: inrichting, verlichting, toezicht (pleinstewards, boa's)." Welke taken en bevoegdheden de pleinstewards precies gaan krijgen, moet nog worden uitgewerkt.

74	VVD	Formatie & bezetting	Formatie & bezetting Formatie begroting 2022: 12.307 fte Formatie 1e herziening 2022: 12.614 fte Formatie 2e herziening 2022: 12.802 fte Bezetting 31 december 2021: 13.303 fte Bezetting 1e herziening 2022: 13.660 fte Bezetting 2e herziening 2022: 13.854 fte	Bij personele bezetting wordt er gesproken over formatie en bezetting wat is het verschil ? Kunnen wij een uitsplitsing krijgen van personeel per cluster dat vast in dienst is en wat tijdelijk/ projectmatig in dienst is?	Formatie. De formatie is de registratie van welke functies de organisatie kent. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de begrote formatie de structurele capaciteit is die de gemeente heeft om haar taken uit te voeren. Deze structurele capaciteit is gedekt met structurele middelen. Bezetting. De bezetting is de registratie van het feitelijk aantal werknemers van de organisatie. Onderstaand het gevraagde overzicht (zie bijlage vraag 74) Arbeidsrelaties die onder de noemer bepaalde tijd (tijdelijk/projectmatig) vallen zijn: -Ambtenaar bepaalde tijd -Ambtenaar na AOW-datum bepaalde tijd -Garantiebaan bepaalde tijd -Leer-werk overeenkomst Arbeidsrelaties die onder de noemer onbepaalde tijd (vast in dienst) vallen zijn: -Ambtenaar onbepaalde tijd -Ambtenaar na AOW-datum onbepaalde tijd -Garantiebaan onbepaalde tijd
75	D66	Emancipatie		Hoeveel wordt in totaal besteed aan emancipatiebeleid?	2024: € 500k, 2025: € 500k en 2026: € 500k. Het emancipatiebeleid betreft zowel vrouwen-, mannenemancipatie als lhbtq+ emancipatie.
76	D66	Emancipatie		Waarom is het geld voor de emancipatieagenda wat is afgesproken in het coalitieakkoord niet al vanaf 2023 beschikbaar?	De middelen die beschikbaar zijn vanaf 2024 voor de emancipatieagenda is in het coalitieakkoord van het huidige college besloten. Voor het kalenderjaar 2023 geldt de besluitvorming van het vorige college en is het budget opgenomen in het regulier budget.
77	D66	Racisme en discriminatie		Hoeveel wordt in totaal besteed aan de aanpak van racisme en discriminatie?	2023: € 2.765.245 2024: € 2.768.212 2025: € 2.771.261 2026: € 2.771.261
78	D66	Taalprogramma's		Hoeveel wordt in totaal besteed aan taalprogramma's?	In de begroting is een bedrag van € 5,8 mln euro opgenomen vanaf 2023. Hiervan wordt € 0,5 mln. ingezet voor beleidsvorming, onderzoeken, communicatie en promotie. Er is € 5,3 mln. beschikbaar voor de inkoop en subsidiëring van trajecten basisvaardigheden inclusief de werving van deelnemers.
79	D66	Inburgering		Hoeveel wordt in totaal besteed aan inburgering en het ondersteunen van nieuwkomers?	2023: € 9.958.358 voor de gehele keten van de Inburgering betreffende de apparaats- en programmakosten. Voor de onderwijsroute van de (asiel) statushouders is een geoordeelde subsidie gebaseerd op een afrekening/ financiering per deelnemer. Deze is niet meegenomen in het bedrag.
80	D66	Armoedebestrijding		Hoeveel wordt in totaal besteed aan armoedebestrijding?	Vanaf 2023 en verder ruim € 54 mln. In 2022 zorgt vooral de energietoeslag voor een hoger budget en bedraagt dan € 158 mln. Vanuit het Rijk is het budget voor de energietoeslag in 2023 nog niet toegevoegd aan het Gemeentefonds (circa € 90 mln) en dus niet verwerkt in deze begroting.
81	D66	Schuldenaanpak		Hoeveel wordt in totaal besteed aan schuldenaanpak?	De komende jaren is rond de € 20 mln begroot.
82	D66	Vereveningsfonds		Vanuit bijvoorbeeld grondexploitaties vloeien momenteel de extra inkomsten, mochten die er zijn, naar de algemene middelen. Nu is het mogelijk om met een vereveningsfonds die extra inkomsten te labelen aan de grondexploitaties om zo extra inkomsten te benutten voor grondexploitaties waarbij je tekortkomt. Zijn er nog meer plekken in de begroting waarin je eventueel overschot of onderbesteding op die wijze kan bestemmen richting iets als een vereveningsfonds?	Er bestaat de mogelijkheid om overschotten of onderbestedingen te bestemmen, mits voldaan wordt aan de BBV. Een egaliseringsreserve is in beginsel toegestaan. Wel dient het doel van de reserve duidelijk aangegeven te worden inclusief factoren die de hoogte van de reserve bepalen. Door middelen in reserves te zetten kan dit wel invloed hebben op de financiële kengetallen en doet het af aan de integrale afweging bij de voorjaarsnota.
83	PvdA	Organisatie		Op verschillende plekken in de begroting wordt er een besparing gerealiseerd op organisatie. Hoeveel van die besparingen zullen plaatsvinden op de uitvoering, op de inhuur van adviesbureaus, huisvesting en/of personeel?	Voor de concrete invulling van de besparingen worden door clusters plannen momenteel nog nader uitgewerkt en voorgelegd aan de wethouder. Bij deze invulling van de organisatieopgave blijft de uitvoering buiten schot.
84	PvdA	Laaggeletterdheid		Er is een intensivering van 500 duizend te zien voor laaggeletterdheid in de raming voor 2025. Kan deze intensivering toegelicht worden?	De in de begroting genoemde budgetten zijn de extra middelen voor laaggeletterdheid vanaf 2023. De intensivering voor 2023 en 2024 is ca € 0,5 mln lager omdat er voor die jaren een decentraliseringsbijdrage van het Rijk uit het gemeentefonds beschikbaar is. Deze decentraliseringsbijdrage vervalt miv 2025, vandaar dat vanaf 2025 hoger budget in het coalitieakkoord is gevraagd.

85	PvdA	Koloniale geschiedenis		Is dat de reden dat er in 2023 meer geld voor wordt voor de gedeelde geschiedenis uitgetrokken dan in 2024, of komt dit extra geld ook op andere plekken terecht ten behoeve van herdenking koloniale geschiedenis?	In het coalitieakkoord is opgenomen: We geven samen met de gemeenschappen van Rotterdam invulling aan het stadsprogramma 'Een gedeelde geschiedenis', dit programma loopt tot 2024 door. In 2023 schenken we bijzondere aandacht aan de herdenking van 150 jaar slavernijverleden. Dit betekent dat het programma/thema een hoogtepunt heeft in 2023 met een uitloop naar 2024. Dus er zijn op andere plekken in de begroting van 2024 geen budgetten voor Koloniaal& Slavernij Verleden opgenomen.
86	PvdA	Nieuwkomers		Waarom wordt er in de begroting minder geld uitgegeven aan het ondersteunen van nieuwkomers dan geraamd was in het coalitieakkoord?	Politieke vraag
87	PvdA	Armoedebeleid		Kan er een specificatie worden gegeven van de €11,3 mln. structurele uitgaven voor armoedebeleid (dus hoeveel trekken we uit voor de Jeugdtoeslag, de AOW-toeslag, de IT, bewindvoering, schuldenaanpak, etc.)?	Tijdens het coalitieakkoord is er voor € 11,3 mln extra budget vrijgemaakt om de intensivering van het vorige college structureel te maken. Deze € 11,3 mln wordt ingezet op de volgende onderdelen: Kwijtschelding Afvalstoffenheffing: € 1,6 mln Hiermee wordt het kwijtscheldingspercentage behouden van 76,5% Jeugdtegoed 2.3 mln: Hiermee worden de volgende mutaties gefinancierd: Vergroten doelgroep Jeugdtegoed naar 130% Wettelijk sociaal Minimum (WSM), Continuering ophoging Jeugdtegoed 4 t/m 12 jaar en ophogen Jeugdtegoed voor jongeren in de leeftijd 13 tot 18 jaar allemaal naar € 500. AOW tegoed € 1,4 mln. Hiermee is het bedrag voor het tegoed opgehoogd naar € 450 voor de doelgroep tot 110% WSM. Individuele inkomenstoeslag € 2,5 mln Hiermee krijgt de doelgroep tot 130% een bedrag van € 120. Extra inzet op schuldhulpverlening € 3,5 mln.
88	PvdA	Belastingen		De kostendekkendheid van de rioolheffing is in 2023 92%. Kan er een meerjarenoverzicht t/m 2026 gegeven worden van de kostendekkendheid voor de verwachte kostendekkendheid van de rioolheffing?	De kostendekkendheid van de rioolheffing is als volgt. Die is gebaseerd op de meerjarenbegroting. Rioolheffing: 2023 2024 2025 2026 Dekkingspercentage: 92,2% 95,7% 93,3% 93,9% Toelichting: De voorziene stijging van de energiekosten voor 2023 zijn eenmalig ten laste van de algemene middelen gekomen. Dit verklaart het lagere dekkingspercentage in 2023. Op dit moment wordt de gemeente geconfronteerd met forse prijsstijgingen. Het is aannemelijk dat de meerjarenbegroting (2024 ev.) hierop moet worden bijgesteld, wat waarschijnlijk consequenties heeft voor het dekkingspercentage.
89	PvdA	Belastingen		Wat zal de hoogte van de rioolheffing worden als in 2023 wordt uitgegaan van een tarief waarbij een kostendekkendheid van 100% wordt gerealiseerd (bij gelijkblijvende kosten)? En hoeveel levert dit de gemeente extra op?	Het tarief van de rioolheffing bedraagt voor 2023 € 258,60 Het dekkingspercentage is 92,2% Als het dekkingspercentage moet stijgen naar 100%, dienen de tarieven te stijgen met 8,5% naar ongeveer € 280,50. Dat zou een extra stijging van € 21,90 betekenen. Hierdoor stijgen de baten rioolheffing van € 95,6 mln naar € 103,6 mln. Dat levert de gemeente een extra baat op van € 8 mln. Het is gebruikelijk om een maximaal dekkingspercentage van 98% te hanteren in Rotterdam. Mocht er namelijk met succes bezwaar aangetekend worden tegen een deel van de toegerekende kosten, dan is er enige marge ter voorkoming van een kostendekkendheid van boven de 100%.

90	PvdA	Belastingen		De extra opbrengsten OZB-woningen door areal-uitbreiding worden geraamd op 0,4 mln. Terwijl het aantal nieuwe woningen in 2022 op 3.500 – 4.000 wordt geraamd en in 2023 nog eens op 3.500 – 4.000 woningen extra. Wat is de extra woningwaarde waarmee wordt gerekend om €0,4 mln. aan extra OZB als gevolg van areaal-uitbreiding?	Jaarlijks wordt areaal uitbreiding toegevoegd aan de OZB-opbrengsten. En met ingang van dit begrotingsjaar begroten we dit ook meerjarig. Voor de inschatting van de extra opbrengsten uit areaal wordt gekeken naar de waarde van drie elementen: 1. Woningen nieuwbouw. We gaan uit van 4.000 woningen. Voor woningen die op dit moment nog niet in aanbouw zijn en waarvan de bouw de komende maanden van start gaat, is de verwachte WOZ-waarde per 1 januari 2023 in de meeste gevallen gelijk aan de grondwaarde. Voor begroting 2023 is gerekend met een waardestijging van ca € 530 mln; 2. Woningen in aanbouw. Op dit moment zijn circa 6.900 woningen in aanbouw in Rotterdam. Deze informatie is te vinden op de website https://www.bouwenaanrotterdam.nl/ die door gemeente Rotterdam is ontwikkeld. Omdat de bouw daarvan al gestart is, is de waarde hoger dan de alleen de grondprijs. Deze extra waarde wordt ook meegenomen in de bepaling van het areaal. Voor de begroting 2023 is gerekend met een waardestijging van ca € 440 mln; 3. Inschatting van sloop. Naast bouw is er ook sprake van sloop. Deze waardevermindering wordt ook meegenomen. Voor begroting 2023 is gerekend met een waardevermindering van ca € 140 mln. Samen maakt dat een waardestijging van ca € 830 mln. Daarbij moet gezegd worden dat de doorlooptijd van bouwprojecten soms tot 3 jaar kan duren. Voor een goede inschatting van de WOZ-waarde gedurende de bouw zijn investeringsgegevens nodig die gemeente Rotterdam niet altijd tot zijn beschikking heeft. Met andere woorden, de bovenstaande inschatting is gebaseerd op informatie die beschikbaar is op dit moment. Bij een te lage inschatting wordt deze in het volgende jaar meerjarig gecorrigeerd. Uiteindelijk leidt areaaluitbreiding dus altijd tot meeropbrengsten. In de begroting 2023 is zowel de verwachte areaaluitbreiding 2023-2026 opgenomen als een correctie op de inschatting van 2022: * Verwachte areaaluitbreiding 2023-2026: dit is opgenomen in de tabel financiële bijstellingen onder de reeks Diverse belastingen (blz 50). In de toelichting staat onder het kopje Diverse belastingen: "Voor OZB-woningen wordt € 0,6 mln voor 2023 tot € 2,1 mln in 2026 meeropbrengsten verwacht als gevolg van areaaluitbreiding." * Correctie 2022: daarnaast is sprake van een bijstelling onder het kopje Meeropbrengsten OZB woningen areaal van € 0,4 mln. Dit betreft het meerjarig verwerken van de hogere opbrengsten dan verwacht uit de areaaluitbreiding in 2022.
91	PvdA	Belastingen		Om goed inzicht te kunnen krijgen in het systeem van areaal-uitbreiding aangaande OZB-woningen vragen we het college om onderstaand tabel in te vullen: (zie tabel tabblad vraag 91)	Zie bijlage vraag 91
92	PvdA	Goed huren en verhuren		Hoe hoog was het budget voor Goed huren en verhuren in jaarschijf 2021 en 2022?	In 2021 en 2022 is per jaar € 5,3 mln euro beschikbaar voor het programma Goed Huren en verhuren.
93	PvdA	Goed huren en verhuren		Op welke activiteiten/onderdelen van het programma Goed huren en verhuren wordt er bezuinigd?	Er is vooralsnog niet op specifieke onderdelen van de aanpak bezuinigd. Rotterdam wil het marktmeesterschap blijven uitoefenen. In 2022 is het budget meer dan toereikend als gevolg van het nog niet kunnen inzetten van wettelijk instrumentarium en ook voor 2023 zijn er voldoende middelen. De halvering van het budget per 2024 en verder beperkt ons in keuzes over de reikwijdte waarmee we de wet Goed verhuurderschap en overige aangekondigde instrumenten kunnen implementeren. De huidige verhuurdersvergunning zal door de komst van de nieuwe wet komen te vervallen. Ook sluit halvering van het budget eventuele uitbreiding van de Opkoopbescherming uit. Voor de invoering en uitvoering van een meldpunt en toezicht op en handhaving van de Algemene Regels voor goed verhuurderschap - de verplichte onderdelen uit de wet Goed verhuurderschap - zullen gemeenten (gedeeltelijk) worden gecompenseerd. De omvang van deze compensatie is nog niet bekend. De invoering, uitvoering en handhaving van een verhuurvergunning die de wet mogelijk maakt zal de gemeente zelf moeten bekostigen. We zijn voornemens bij een nieuwe aanvraag voor het Volkshuisvestingsfonds ook inzet op goed verhuurderschap op te nemen, in combinatie met de fysieke aanpak. Zo komen wellicht nog extra Rijksmiddelen beschikbaar als de regeling daar ruimte voor biedt.
94	PvdA	Onderwijs		Het aanbod aan voorschoolse educatie blijft in stand, ondanks dat het Rijk hiervoor minder geld beschikbaar stelt. Verder is er onverminderde inzet op het bereiken en informeren van ouders, om ervoor te zorgen dat peuters zo veel mogelijk naar de voorschool gaan. Waar zouden de tekorten gaan landen en wordt nu dus extra in geïnvesteerd?	Vanuit het Rijk kwam er € 3,5 miljoen minder budget voor voorschoolse educatie. Om het bestaande aanbod in 2023 in stand te kunnen houden is bij het coalitieakkoord € 3,5 miljoen vrijgemaakt.

95	PvdA	Onderwijs		Tijdens de coronapandemie is er geld vanuit het Rijk vrijgekomen om de ventilatie op scholen te verbeteren. Waar is dit geld op de begroting terug te vinden?	De schoolbesturen konden aanvragen indienen voor een rijksbijdrage om de ventilatie op orde te brengen via de gemeente. In zijn totaliteit zijn er 45 aanvragen toegekend ten bedrage van € 9 miljoen. De gemeente handelt hier als een soort "doorgeef luik" van dit geld en derhalve is dit geld niet in de begroting terug te vinden. Het binnengekomen geld wordt via een zogenaamde balansrekening doorgestort aan het schoolbestuur. De verantwoording van het geld aan het rijk vindt plaats via een bijlage bij de jaarrekening naar aanleiding van de toegezonden verantwoordingen van het schoolbestuur. Op de bijlage bij de jaarrekening, de zogenaamde Sisa(Single Information Single Audit)-staat, zijn deze middelen wel terug te vinden.
96	PvdA	Onderwijs		Er gaat €475 mln. naar de IT-campus. Op welke manier wordt dit geld geïnvesteerd?	Vanuit het coalitieakkoord is besloten om door te gaan met het ondersteunen van de IT Campus. Hiervoor is 475k beschikbaar gesteld. De IT Campus Rotterdam zet voor 2023 extra in op het vergroten van de digitale wend- en weerbaarheid van jonge Rotterdammers met kansengelijkheid en inclusiviteit als uitgangspunten. Binnen het programma Rotterdamse Jeugd op Voorsprong richten zij zich specifiek op digitalisering in het Rotterdamse primair (po), voortgezet (vo) en speciaal (so) onderwijs. Het uitgangspunt is dat jonge Rotterdammers digitaal vaardig aan een vervolgopleiding kunnen beginnen (doorlopende leerlijn) en in de opleiding richting werk de juiste digitale skills meekrijgen. In nauwe samenwerking met onderwijsbesturen, kennispartners, bedrijven en gemeente Rotterdam worden projecten en deelprojecten ontwikkeld om de Rotterdamse jeugd op voorsprong te brengen. Daarnaast vindt er inzet plaats op het gebied van digitalisering en professionaliseren van leerkrachten en docenten. Vanaf 3e kwartaal 2022 loopt er ook een pilot gericht op cyber weerbaarheid en digitale geletterdheid van oudere Rotterdammers, namelijk ouders van Rotterdamse schoolgaande kinderen (po en vo). Studenten van Techniek College Rotterdam gaan deze trainingen verzorgen op een centrale locatie in de wijk, bijvoorbeeld in het huis van de wijk. Deze trainingen zijn gratis voor de ouders en ook voor een device waarmee ze de lessen kunnen volgen wordt gezorgd.
97	PvdA	Onderwijs		Organisatie: welke bezuinigingen zullen er doorgevoerd gaan worden in de gemeentelijke organisatie in het cluster onderwijs?	In de begroting 2023 is er geen specifieke opgave om te bezuinigen op Onderwijs. Vanuit het coalitieakkoord zijn er juist extra middelen toegekend om het gemeentelijk deel van de Dagprogrammering structureel te borgen, het gelijk blijven van het huidige aanbod voorschoolse educatie ondanks het deels wegvallen van rijksmiddelen, invulling te geven aan leerlingenvervoer en het ondersteunen van de IT Campus. Met betrekking tot de beperkte organisatieopgave die taakstellend vanuit het coalitieakkoord is meegegeven aan onderwijs (oplopend naar € 100k) wordt komende periode gekeken waar efficiënter kan worden gewerkt dan wel scherpere keuzes in het beleid moeten worden gemaakt.
98	PvdA	Onderwijs		Wanneer kunnen wij de inzet van extra middelen die bij de meicirculaire zijn toegekend, en zijn doorgeschoven naar 2023, verwachten?	Inzet is voorzien in 2023. Ter info voor de commissie. Vanaf zomer 2019 krijgt de gemeente Rotterdam jaarlijks € 1 mln. van OCW voor de aanpak van het lerarentekort. Het is dus geen incidenteel geld.
99	PvdA	Publieke sportvoorzieningen		De investeringen in publieke sportvoorzieningen gaat expliciet over het openbaar maken van het buitensportcomplex aan de Folkert Elsingastraat. Ook worden er sporttoestellen voorzien. Gaat de bijstelling op de begroting van €760 duizend enkel over het bovengenoemde buitensportcomplex of is dit een voorbeeld. Waarom kost het geld om een sportcomplex openbaar toegankelijk te maken? Licht dit bijvoorbeeld aan het onderhoud, personeelskosten of materiële investeringen?	De toegekende middelen vanuit het coalitieakkoord worden ingezet op: Sportcomplex van de toekomst; meer openstellen buitensportcomplexen. Rotterdam heeft 50 buitensportcomplexen met voetbal, hockey en enkele overige sporten. Deze sportvelden worden gebruikt door sportverenigingen en scholen, maar worden nog een deel van de tijd (vooral doordeweeks overdag) niet gebruikt. Inzet is om op deze uren de velden meer en vrij te laten gebruiken door derden of door het publiek. In de reeks zit een geleidelijke ingroei. • Toevoegen sporttoestellen buitensportcomplex Folkert Elsingastraat en openbaar maken. Vanuit een woningbouwontwikkeling gekeken naar het aangrenzende sportterrein hoe dat meer kan aansluiten bij de wijk (momenteel een afgesloten terrein, met een lage intensiteit). Het plan dat voorligt is om openbare sport-assen te creëren, met toegankelijke sporttoestellen. Eenmalige kosten: € 700.000,- in 2023
100	PvdA	Sportaccommodaties		Er wordt €500 duizend extra uitgetrokken voor sportaccommodaties met een verwijzing naar hoofdstuk vijf van het coalitieakkoord. Waar wordt dit geld aan uitgegeven? Is dit enkel vanwege de verduurzamen of zitten hier bijvoorbeeld ook kosten in voor het opknappen? Is er gekeken naar de behoefte aan verduurzaming van sportaccommodaties? Op basis waarvan is het bedrag van €500 duizend tot stand gekomen?	Beide. Concreet betreft dit € 100k die beschikbaar is gesteld voor leningen om sportaccommodaties te verduurzamen en € 400k voor de nodige kwaliteitsimpuls sportaccommodaties en voortzetten van de 1/3de regeling.
101	PvdA	Parkeren		In de begroting staat dat het betaald parkeren in de periode 2023 – 2026 binnen de gehele ring van Rotterdam wordt ingevoerd. Geldt dit ook voor industrieterreinen binnen de ring?	Ja, waarvan bedrijventerrein Hordijk de meest bekende is.
102	PvdA	Parkeren		Pernis en Heijplaat liggen ook binnen de ring van Rotterdam. Zal hier ook ook hier betaald parkeren ingevoerd worden?	Nee, tenzij de parkeersituatie daarom vraagt.

103	PvdA	Parkeren		Bij de bespreking van de 1 ^{ste} Herziening is de Gemeenteraad toegezegd dat na de zomer er een planning komt met de fasering van de uitbreiding van het betaald parkeren. De PvdA had verwacht dat dit bij de begrotingstukken zouden worden geleverd, maar dat is niet het geval, terwijl de bedragen wel al zijn ingeboekt. Op welke informatie zijn deze bedragen gebaseerd?	De geraamde financiële impact is een doorrekening van de in het coalitieakkoord benoemde parkeermaatregelen.															
104	PvdA	Parkeren		In welke wijken wordt het betaald parkeren ingevoerd in 2023, in welke wijken in 2024, in welke wijken in 2025 en in welke wijken in 2026?	Invoering betaald parkeren binnen de ring tot 23.00 uur (tarief € 1,92 per uur/prijspeil 2023) De Esch (zuidelijk deel)Q1-23 ma- za 09.00 - 23.00 uur zo 12.00 - 23.00 uur Groot IJsselmonde (noordzijde) + Oud IJsselmonde (westzijde)Q2-23 ma- za 09.00 - 23.00 uur zo 12.00 - 23.00 uur PendrechtQ4-23 ma- za 09.00 - 23.00 uur zo 12.00 - 23.00 uur ZuidwijkQ1-24 ma- za 09.00 - 23.00 uur zo 12.00 - 23.00 uur LombardijenQ3-24 ma- za 09.00 - 23.00 uur zo 12.00 - 23.00 uur Groot IJsselmonde (zuidzijde)Q1-25 ma- za 09.00 - 23.00 uur zo 12.00 - 23.00 uur Vanzelfsprekend kunnen bepaalde al dan niet externe factoren van invloed zijn op de planning. Dit maakt deze dan ook indicatief.															
105	PvdA	Onderzoek Goudsesingel		Er wordt 0,4 mln uitgetrokken voor 'Onderzoek Goudsesingel'. Zal dit onderzoek door externen gedaan of door medewerkers van de gemeente? In geval van beiden, kan worden aangegeven welk deel van dit budget voor inhuur externen is en welk deel voor eigen apparaatslasten?	De bedoeling is dat we zoveel als mogelijk gebruikmaken van de expertise van het eigen ambtelijk apparaat. Te verwachten is dat we ook gebruik zullen maken van externe bureaus bij specialistische vragen. De verhouding is op dit moment lastig aan te geven (een indicatie is 70-30) vanwege de marktomstandigheden en beschikbare capaciteit binnen de gemeente.															
106	PvdA	Jeugdzorg bezuiniging	In de raadsvergadering van 23 juni jl. is toegezegd dat in/met de begroting 2023 de Gemeenteraad een nadere uitwerking krijgt van de stelpost 'tekort zorg: maatregelenpakket' van 16 mln, 33 mln, 47 mln en 62 mln in resp. 2023, 2024, 2025 en 2026. Helaas ontbreekt deze uitwerking.	Welk deel van de bezuinigingen van €16 mln., €33 mln., €47 mln. en €62 mln. zal op de budgetten voor de Jeugdzorg/hulp plaatsvinden?	De verdeling is op voorhand als volgt (bedragen x € 1 mln): <table><tr><td>Dekking uit interne opgave</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td>2026</td></tr><tr><td>Opgave AOZ Wmo, Jeugd en Wijkteams</td><td>€ 11,0</td><td>€ 25,0</td><td>€ 35,0</td><td>€ 50,0</td></tr><tr><td>Opgave AOZ Jeugd Hervormingsagenda</td><td>€ 5,0</td><td>€ 8,0</td><td>€ 12,0</td><td>€ 12,0</td></tr></table> Daarbij de kanttekening dat bij de nadere uitwerking een verschuiving tussen beide categorieën aan de orde kan zijn.	Dekking uit interne opgave	2023	2024	2025	2026	Opgave AOZ Wmo, Jeugd en Wijkteams	€ 11,0	€ 25,0	€ 35,0	€ 50,0	Opgave AOZ Jeugd Hervormingsagenda	€ 5,0	€ 8,0	€ 12,0	€ 12,0
Dekking uit interne opgave	2023	2024	2025	2026																
Opgave AOZ Wmo, Jeugd en Wijkteams	€ 11,0	€ 25,0	€ 35,0	€ 50,0																
Opgave AOZ Jeugd Hervormingsagenda	€ 5,0	€ 8,0	€ 12,0	€ 12,0																
107	PvdA	WMO bezuiniging	In de raadsvergadering van 23 juni jl. is toegezegd dat in/met de begroting 2023 de Gemeenteraad een nadere uitwerking krijgt van de stelpost 'tekort zorg: maatregelenpakket' van 16 mln, 33 mln, 47 mln en 62 mln in resp. 2023, 2024, 2025 en 2026. Helaas ontbreekt deze uitwerking.	Welk deel van de bezuinigingen van €16 mln., €33 mln., €47 mln. en €62 mln. zal op de budgetten voor de WMO plaatsvinden?	De verdeling is op voorhand als volgt (bedragen x € 1 mln): <table><tr><td>Dekking uit interne opgave</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td>2026</td></tr><tr><td>Opgave AOZ Wmo, Jeugd en Wijkteams</td><td>€ 11,0</td><td>€ 25,0</td><td>€ 35,0</td><td>€ 50,0</td></tr><tr><td>Opgave AOZ Jeugd Hervormingsagenda</td><td>€ 5,0</td><td>€ 8,0</td><td>€ 12,0</td><td>€ 12,0</td></tr></table> Daarbij de kanttekening dat bij de nadere uitwerking een verschuiving tussen beide categorieën aan de orde kan zijn.	Dekking uit interne opgave	2023	2024	2025	2026	Opgave AOZ Wmo, Jeugd en Wijkteams	€ 11,0	€ 25,0	€ 35,0	€ 50,0	Opgave AOZ Jeugd Hervormingsagenda	€ 5,0	€ 8,0	€ 12,0	€ 12,0
Dekking uit interne opgave	2023	2024	2025	2026																
Opgave AOZ Wmo, Jeugd en Wijkteams	€ 11,0	€ 25,0	€ 35,0	€ 50,0																
Opgave AOZ Jeugd Hervormingsagenda	€ 5,0	€ 8,0	€ 12,0	€ 12,0																

108	PvdA	Jeugdzorg bezuiniging		In de begroting staat dat bovenstaande de bezuinigingen gerealiseerd gaan worden door te snijden in bureaucratie (1), de keten te stroomlijnen (2) en daarmee integraal de zorgvraag op te pakken (3). Kan worden aangegeven bij elk van de drie aangekondigde maatregelen welk bezuinigingsbedrag dit oplevert binnen de Jeugdzorg/hulp per jaarschijf t/m 2026?	Dit is een politieke vraag en is onderdeel van de nadere uitwerking waarover de raad uiterlijk bij de 1e Herziening 2023 zal worden geïnformeerd.
109	PvdA	Wachtlijsten jongeren		Een van de grote problemen in de jeugdzorg/hulp zijn de lange wachtlijsten. Wat voor betekenen de aangekondigde bezuinigingen voor de wachtlijsten voor jongeren met lichte problematieken en de wachtlijsten voor jongeren met zware problematieken?	Dit is een politieke vraag en is onderdeel van de nadere uitwerking waarover de raad uiterlijk bij de 1e Herziening 2023 zal worden geïnformeerd.
110	PvdA	WMO bezuiniging		In de begroting staat dat bovenstaande de bezuinigingen gerealiseerd gaan worden door te snijden in bureaucratie (1), de keten te stroomlijnen (2) en daarmee integraal de zorgvraag op te pakken (3). Kan worden aangegeven bij elk van de drie aangekondigde maatregelen welk bezuinigingsbedrag dit oplevert binnen de WMO per jaarschijf t/m 2026?	Dit is een politieke vraag en is onderdeel van de nadere uitwerking waarover de raad uiterlijk bij de 1e Herziening 2023 zal worden geïnformeerd.
111	PvdA	WMO bezuiniging		Zullen er door de bezuinigingen Rotterdammers zijn die nu WMO zorg/hulp krijgen dat straks niet meer krijgen? Zo ja, kan worden aangegeven welke zorg/hulp dan niet meer geleverd zal worden en een inschatting gegeven worden hoe groot deze groep is?	Dit is een politieke vraag en is onderdeel van de nadere uitwerking waarover de raad uiterlijk bij de 1e Herziening 2023 zal worden geïnformeerd.
112	PvdA	Zorg		Hoeveel Rotterdammers zullen wel nog zorg/hulp krijgen, maar minder door de bezuinigingsmaatregelen? Kan worden aangegeven welke zorg/hulp minder gegeven gaat worden?	Dit is een politieke vraag en is onderdeel van de nadere uitwerking waarover de raad uiterlijk bij de 1e Herziening 2023 zal worden geïnformeerd.
113	PvdA	Eigen bijdrage huishoudelijke hulp		Voor hoeveel Rotterdammers gaat de eigen bijdrage huishoudelijke hulp vanaf 2025, gelden?	Die vraag is nu niet te beantwoorden. Het aantal is afhankelijk van de exacte uitwerking/ invulling van de nieuwe regeling door het Rijk.
114	PvdA	Transitieplekken		Waar en hoeveel transitieplekken worden er gerealiseerd? Voor welke duur zijn de transitieplekken? En hoe lang mogen bewoners op een transitieplek verblijven?	De transitieplekken zijn bedoeld als tijdelijke, kortdurende woonplekken als tussenstap tot het betrekken van een reguliere woning voor een breed scala aan doelgroepen (gescheiden ouders, statushouders en andere groepen die opvang nodig hebben dan wel tijdelijke huisvesting behoeven). Het betreft niet per definitie aparte locaties, het kan ook gaan om een combinatie met andere doelgroepen. Hiervoor is eenmalig € 1,5 mln. in het coalitieakkoord gereserveerd. Er volgt nog een plan met de nadere uitwerking.
115	PvdA	Zorgrestaurants		In het coalitieakkoord wordt jaarlijks nog 200.000 uitgegeven aan zorgrestaurants, in de begroting is dit 180.000. Vanwaar dit verschil?	In het coalitieakkoord zijn de bedragen uit het financieel beeld dat ten grondslag ligt aan de begroting afgerond op miljoenen tot 1 cijfer achter de komma. De hele bedragen uit het financieel beeld zijn echter leidend.
116	PvdA	Zorgrestaurants		Hoeveel zorgrestaurants moeten er conform de begroting in 2023 gerealiseerd zijn en hoeveel in 2024, 2025 en 2026?	Het betreft een stimuleringsregeling. De bedrage uit het coalitieakkoord zijn bedoeld als cofinanciering om samen met andere partijen op verschillende plekken zorgrestaurants te realiseren. Dit moet nog nader worden uitgewerkt.
117	PvdA	Huismeesters		Hoeveel huismeesters moeten er volgens de begroting gerealiseerd zijn in 2023 en hoeveel in 2024, 2025 en 2026?	Het betreft een stimuleringsregeling. De bedragen uit het coalitieakkoord zijn bedoeld als cofinanciering om samen met de woningbouwcorporaties eerst bij de 10 meest kwetsbare complexen een huismeester te realiseren. Nadere uitwerking volgt.
118	PvdA	Meerkosten corona (programma Z, W & W)		Er wordt in de begroting geen geld meer uitgetrokken voor meerkosten mbt corona. Welke gemeentelijke meerkosten zijn er door corona gemaakt? Kan dit uiteengezet worden?	Voor de maatschappelijke opvang worden in 2022 meerkosten gemaakt om te voldoen aan de RIVM-richtlijnen. Om de aanbieders hiervoor tijdig de benodigde financiering middels subsidie te kunnen verstrekken, is budget benodigd. Dit budget is de te ontvangen rijkscompensatie, die echter pas bij de september- of decembercirculaire 2022 wordt toegekend. Betreft dus voorfinanciering waar later te ontvangen rijksmiddelen tegenover staan. Voor 2023 e.v. is nog niet bekend of de huidige compensatieregeling meerkosten corona door het Rijk wordt voortgezet.
119	PvdA	Jongerenwerkers		Hoeveel jongerenwerkers kunnen er aangenomen worden met het gereserveerde bedrag?	Dit is onderdeel van de nadere uitwerking waarover de raad uiterlijk bij de 1e Herziening 2023 zal worden geïnformeerd.

120	PvdA	Dak- en thuisloosheid		Waarom hebben we afgelopen jaar 7 miljoen overgehouden bij aanpak dak- en thuisloosheid? Waarom gaan we in 2024 wel de 'extra kosten' maken, volgens de begroting?	Bij de meicirculaire 2022 is door het rijk aangekondigd dat structureel geld beschikbaar wordt gesteld voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Voor 2022 is alvast € 6,9 mln beschikbaar gesteld. Voor dat jaar waren reeds voldoende middelen aanwezig om de uitvoering van de plannen voor dat jaar te dekken (met de 'Blokhuishuisgelden', coalitiegelden en de reguliere inkomsten). Daarom is besloten om deze middelen door te schuiven naar de jaren 2024 t/m 2026 om de aanpak te kunnen continueren in verband met afloop coalitiegelden in het kader van het Plan van aanpak Kwetsbare Rotterdammers en de bestemmingsreserve Blokhuishuisgelden. De gemeente komt in de loop van volgend jaar met een nieuw actieplan voor de aanpak van dakloosheid.
121	D66	NPRZ		Hoeveel wordt in totaal besteed aan heb begeleiden van jongeren	Binnen NPRZ programma zijn hier geen aanvullende middelen voor.
122	D66	NPRZ		Hoeveel wordt in totaal besteed aan de verlenging schooluren en welke programma's zijn dat.	Binnen Dagprogrammering bieden momenteel 44 scholen samen met partners tien uur extra schooltijd aan. In deze uren betreft het extra activiteiten voor de leerlingen van deze 44 scholen op het gebied van taal, rekenen, sociaal-emotioneel leren, sport en gezondheid, kunst en cultuur, wetenschap en techniek, ICT en media, natuur en milieu, burgerschap en loopbaanoriëntatie. In de voortgangsrapportage Rotterdams Onderwijsbeleid wordt hierover jaarlijks gerapporteerd. Momenteel wordt een nieuw NPRZ uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2023 – 2026 en lopen de gesprekken tussen de gemeente en het Rijk over de financiering voor de periode 2023 tot en met 2026. Een deel van de pijler school middelen voor de activiteiten, zoals Dagprogrammering lopen einde van het schooljaar 2022/2023 af (1/8/2023). Voor pijler School zijn in de begroting 2023 en verder alleen middelen beschikbaar voor het herontwerp voortgezet onderwijs Rotterdam Zuid. Gesprekken worden gevoerd met OCW ter overbrugging tweede deel 2023 zolang er nog geen duidelijkheid is over financiën 2023-2026.
123	D66	NPRZ		Hoeveel wordt in totaal besteed om ouders (omgeving te betrekken)	Binnen het huidige NPRZ programma zijn hier geen aanvullende middelen voor.
124	D66	NPRZ		Hoeveel wordt in totaal besteed aan Talentontwikkeling van jongeren	Voor pijler Cultuur binnen NPRZ is in de begroting 2023 alleen nog € 0,1 mln van de Rijksbijdrage beschikbaar voor de culturele manifestatie 'Zomer op Zuid', nadat deze vanwege het Songfestival is doorgeschoven naar 2023. Voor talentontwikkeling zijn hierbinnen geen middelen meer beschikbaar in 2023. Momenteel wordt een nieuw NPRZ uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2023 – 2026 en lopen de gesprekken tussen de gemeente en het Rijk over de financiering voor de periode 2023 tot en met 2026.
125	D66	NPRZ		Hoeveel wordt in totaal besteed aan de talentenhubs	Binnen het NPRZ programma zijn hier geen aanvullende middelen voor.
126	D66	NPRZ		Hoeveel wordt in totaal besteed om uitkeringsgerechtigden weer klaar voor de arbeidsmarkt te krijgen	Van de beschikbare Rijksbijdrage Regiodeal wordt hier in 2023 € 2,3 mln aan besteed. De beschikbare rijksmiddelen lopen af in 2023. Momenteel wordt een nieuw NPRZ uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2023 – 2026 en lopen de gesprekken tussen de gemeente en het Rijk over de financiering voor de periode 2023 tot en met 2026.
127	D66	NPRZ		Hoeveel wordt er besteed om woningen duurzaam te maken	De besteding per woning verschilt sterk per deelspoor van de pijler wonen, maar ook per type project. Voor het deelspoor Basisaanpak, Steigers op Zuid, geldt gemiddeld € 7.000 investeringsbedrag waarvan € 800 voor verduurzaming. Voor het deelspoor Grondige aanpak / woningverbetering hebben we nog geen kengetallen. Een eerste raming op pilot aanpak geldt gemiddeld € 110.000 investeringsbedrag per woning, waarvan ca € 63.000 voor duurzaamheidsmaatregelen (isolatie, Hr+++ glas en warmte installatie, conform all electric variant; Nb. Mogelijk leidt warmtenet met middentemperatuur tot wat minder ingrijpende kosten per woning). Voor het deelspoor Grondige aanpak sloop-nieuwbouw is het moeilijk een indicatie te geven. Bij nieuwbouw vormt verduurzaming nl standaard onderdeel van het pakket in verband met wettelijke vereisten, waardoor het lastig is de kosten uit te splitsen op totaal som van ontwikkeling per woning.
128	D66	NPRZ		Hoeveel wordt er besteed om jongeren in Zuid aan te moedigen/verleiden voor de tekort banen	Binnen het NPRZ programma (Regiodeal) zijn hier geen middelen voor beschikbaar. Wel loopt er het programma BRIDGE wat gericht is op het vergroten van arbeidsmarktkansen van schoolgaande jongeren van Zuid. Het streven is om hier structureel middelen voor te krijgen; de gesprekken tussen de gemeente en het Rijk zijn hiervoor gaande.
129	D66	Onderwijs		Hoeveel wordt er besteed voor communicatie / campagne leeraren tekort	Specifiek wordt er aan communicatie/campagne voor het lerarentekort € 300k besteed. Dit is uiteraard naast de subsidies lerarentekort richting voornamelijk schoolbesturen.
130	D66	Onderwijs		Hoeveel wordt er besteed voor campagne om jongeren aan te moedigen voor tekort banen in de haven	We zetten vanuit het onderwijsbeleid in op het enthousiasmeren van leerlingen en studenten voor kansrijke beroepen en beroepssectoren. Het leren kennen van beroepen en beroepssectoren en weten welke talenten en vaardigheden je hiervoor nodig hebt en welke opleidingsroutes mogelijk zijn, is hier onderdeel van. Vanuit deze inzet faciliteren we projecten die specifieke aandacht hebben voor enthousiasmeren, kiezen en opleiden richting de techniek. Dit betreft vaak een samenwerking tussen publieke en private organisaties om de impact en het bereik zo groot mogelijk te maken. Hier vallen ook maritiem technische beroepen onder, die veel in de Rotterdamse haven te vinden zijn. Er is één project dat zich specifiek richt op loopbaan-oriëntatie naar haven-maritieme beroepen, uitgevoerd door EIC en bedoeld voor de bovenbouw van het basisonderwijs. Daar levert de gemeente Rotterdam vanuit het onderwijsbeleid een bijdrage aan van € 50k in 2023.

131	D66	Economie		Hoeveel wordt er besteed aan organisaties mbt start ups	Binnen het begrotingsprogramma Economische Ontwikkeling is € 750.000 vrijgemaakt voor het MKB-actieprogramma. Daaruit financieren we ook de inzet op start-ups en scale-ups, omdat dat 2 van de 3 kerndoelgroepen zijn van het programma (o.a. Upstream, UpRotterdam, Philips Innovation Awards en Erasmus University Challenge van de Erasmus Universiteit). De exacte verdeling en inzet is nog niet bekend. In 2023 is er ook nog € 200.000 subsidie voor het Venture Cafe beschikbaar. Vanuit de corona herstel gelden is ook een (revolverende) cofinanciering van € 2,6 mln vanuit Rotterdam aan het vroege fase financieringsfonds van IQ, genaamd Uniq, toegezegd in de begroting 2021. Ook de gemeente Den Haag, Provincie Zuid-Holland en het Rijk doen een aanvullende investering in dit regionale fonds waarmee de totale storting op € 10 mln uitkomt. Daarnaast zetten we aanvullend in op het binnenhalen van externe financiering vanuit partners in de stad, de regio, het Rijk en Europa. Ook kijken we of we vanuit de brede MKB-aanpak themagericht een beroep kunnen doen op het duurzaamheidstransitiebudget (DTB) als het gaat om het faciliteren en/of stimuleren van de aanpassing naar een duurzame toekomstbestendige bedrijfsvoering/productie, waarmee het MKB ook bijdraagt aan CO2-reductie. Denk aan energiebesparing of verminderen van het gebruik van primaire of fossiele grondstoffen. In beide gevallen geldt dat we nog niet weten wat de financiële opbrengsten zullen zijn.
132	D66	Economie		Hoeveel wordt er besteed aan het begeleiden van nieuwe/bestaande bedrijven in het ondernemerschap	Bedrijven kunnen zich op vele manieren melden bij de gemeente. We hebben een breed scala aan projecten en programma's waar ondernemers gefaciliteerd of begeleid worden in hun ondernemerschap. In de directe dienstverlening komen MKB-ondernemers dan meestal terecht bij de Ondernemersbalie, Bedrijfscontactfunctionarissen, accountmanagers en diverse experts voor vergunningen en regelingen vanuit de gemeente. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een horecaloket (Directie Veilig). Het gaat hierbij vooral om personele lasten. Bijvoorbeeld het team van de Ondernemersbalie bestaat uit 4 (deels parttime werkende) medewerkers en de bedrijfscontactfunctionarissen zijn met 7 medewerkers (ook deels parttime) compleet. Ondernemers in onder andere de maritieme sector, circulaire economie, digitale sector, de cultuursector, retail en horeca en dergelijke hebben veelal contact met individuele experts of teams van experts voor specifieke begeleiding of vragen. Partijen als Rotterdam Partners en Innovation Quarter begeleiden ook nieuwe bedrijven, bijvoorbeeld om zich te vestigen in Rotterdam of bij het vinden van financiering/kapitaal. Het Regionaal Bureau Zelfstandigen (Programma Werk & Inkomen) levert inzet op het stimuleren van ondernemerschap (o.a. startersaanpak en coaching), de Rotterdamse Zaak (leerwerkbedrijf in samenwerking met Hogeschool Rotterdam en Ondernemers Klankbord Groep), schulddienstverlening aan ondernemers, beoordeling van uitkerings- en kredietmogelijkheden en levensvatbaarheidsonderzoeken (advieskosten). Dit betreft structurele inzet op grond van onze wettelijke taak (Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004). De kosten voor deze basis aanpak zijn bij RBZ 55 fte en ongeveer € 1,9 mln programmalasten. De dienstverlening aan de regio door RBZ is budgetneutraal.
133	D66	Economie		Hoeveel wordt er besteed aan kennisdeling op internationaal niveau	Om deze vraag goed te kunnen beantwoorden is verzocht om aanscherping van de vraag.
134	D66	Toerisme		Wat is de investering op Rotterdam op de kaart te zetten nationaal/internationaal	Rotterdam is een stad van (sport)evenementen en festivals. Het zijn voornamelijk 3 stichtingen in Rotterdam die in hun kerntaken hebben staan dat ze bijdragen aan het op de kaart zetten van Rotterdam op verschillende wijzen. Dat zijn Rotterdam Topsport, Rotterdam Festivals en Rotterdam Partners. Voor Rotterdam Partners geldt dat in het coalitieakkoord een bezuiniging van 20% is opgenomen voor de komende jaren. De gemeente heeft met deze stichtingen meerjarenafspraken gemaakt en verstrekt aan deze stichtingen in totaal volgend jaar (2023) zo'n € 18 mln aan subsidie. Dat geld zetten de stichtingen breder in dan alleen het op de kaart zetten van de stad Rotterdam. Er worden ook diverse activiteiten uit betaald, die bijdragen aan het binnenhalen van bijvoorbeeld (sport)evenementen, internationale beurzen en congressen, het faciliteren van TeamNL topsportprogramma's en het aantrekken van internationale bedrijven. Zo gaf in 2021 Rotterdam op een succesvolle manier zijn internationale visitekaartje af met het Eurovisiesongfestival en zal in 2023 Koningsdag Rotterdam nationaal op de kaart zal zetten.
135	D66	Cultuur		Hoeveel wordt er besteed aan communicatie richting bewoners/publiek	De communicatie over de programmering in de stad dan wordt deze grotendeels verzorgd door de culturele instellingen zelf. Daarnaast geeft de gemeente opdracht aan partners over communicatie richting Rotterdammers over culturele programmering. Het bekendste voorbeeld is Rotterdam Festivals dat de welbekende UIT agenda verzorgt, op papier en online.
136	D66	Werk & Inkomen		Hoeveel wordt er besteed aan organisaties die begeleiding bieden aan uitkeringsgerechtigden. En wat levert dat op.	In totaal gaat het om 44 partijen voor wat betreft re-integratie werkzoekenden, bemiddeling naar werk, scholing/opleidingen en taaltrajecten. De totale kosten voor organisaties die deze begeleiding bieden bedragen circa € 6,5 mln per jaar. Als onderdeel ('special') van de derde tertaalmonitor 2021 Werk en Inkomen is nader ingegaan op de effectiviteit van re-integratie (kenmerk: 22bb002637). Hierbij worden als belangrijkste succesfactoren voor de begeleiding naar werk genoemd: - vraaggerichte en gelijkwaardige benadering van de werkzoekenden (en werkgever) - professioneel handelen - inzet passende instrumenten (maatwerk)

137	D66	Werk & Inkomen		Wat zijn de investeringen van de leer werk akkoord trajecten tot heden	De gemeente Rotterdam heeft in 2019 € 1,5 mln. uitgegeven aan de LWA (begroot € 2 mln.), in 2020 € 2,5 mln. (begroot € 3 mln.) in 2021 € 2,6 mln. (begroot € 3 mln.) en in 2022 naar verwachting € 2 mln. (begroot € 2 mln.). Het verschil tussen begroot en uitgegeven is te verklaren doordat sommige projectvoorstellen onvoldoende rijp waren, of te veel leunde op gemeentelijke financiering en het resultaat onvoldoende duidelijk was. In 2020 en 2021 speelde natuurlijk ook de effecten van Corona op de arbeidsmarkt mee. De inzet van de andere partners is ook in geld maar veel in kind. Het gaat dan onder meer om het ter beschikking stellen van expertise, personele inzet, begeleiding op de werkvloer en beschikbaarheid/openstellen van locaties. Daarnaast is er in sommige deel LWA sprake van cofinanciering van de projectleiders voor de deel LWA. Als we dit verdisconteren, komt dit uit op een veelvoud. Ter illustratie: het LWA 2021 kende een totale begroting van zo'n € 8,8 mln., waarvan € 3 mln. gemeentelijke inbreng waarvan € 2,6 is uitgegeven. De totale begroting LWA 2022 bedraagt circa € 7 mln. in kind en in cash, waarvan circa € 2 mln. gemeentelijke inbreng. De afgelopen jaren zijn enkele duizenden mensen aan een nieuwe of andere baan, een opleiding- of stageplek of een werkervaringsplaats in de regio geholpen (de optelsom van alle interventies van de afgelopen jaren). Daarmee draagt het LWA niet alleen bij aan duurzame werkgelegenheid maar ook aan de regionale economie en bedrijvigheid. Voor informatie over de bereikte resultaten in 2021 worden verwezen naar de tweede tertaalmonitor 2022 Werk & Inkomen (kenmerk: M2209-5857).
138	D66	Programma geweldig rotterdam		Wat hebben programma's zoals geweldig Rotterdam opgeleverd?	Gezien de vraagstelling is het antwoord beperkt tot het programma Geweldig Rotterdam. Deze communicatiestrategie is begin 2021 gestart op initiatief van de gemeente met als doel om een bijdrage te leveren aan het voorkomen van wapenbezit en -geweld onder Rotterdamse jongeren. Tot op heden heeft dit programma op verschillende manieren bijgedragen aan dit doel. Allereerst is er dankzij dit programma beter zicht op werkzame elementen in communicatie ten aanzien van dit onderwerp, dus wat werkt wel en wat vooral niet om aandacht te vragen voor geweld en wapenbezit.
139	VVD	Booijmans		Kunnen wij een specificatie op detailniveau krijgen van de begroting van het project Renovatie Boijmans voor het bedrag van 223 miljoen inclusief voorziene overschrijdingen?	In het kader van de regeling risicovolle projecten is op 11 oktober de voortgangsrapportage van het project Renovatie Boijmans van Beuningen naar de Raad verzonden. In deze voortgangsrapportage wordt de Raad conform de regeling geïnformeerd over de voortgang op alle aspecten en daarbij eventuele risico's op overschrijdingen.
140	VVD	Booijmans		Kan in deze specificatie expliciet en op detailniveau opgenomen worden welk deel van de begroting bestaat uit ambtelijke kosten?	In het kader van de regeling risicovolle projecten is op 11 oktober de voortgangsrapportage van het project Renovatie Boijmans van Beuningen naar de Raad verzonden. In deze voortgangsrapportage wordt de Raad conform de regeling geïnformeerd over de voortgang op alle aspecten en daarbij eventuele risico's op overschrijdingen.
141	PvdD	Verordening kwijschelding belastingen		De regeling kwijschelding belastingen medeoverheden is sinds 17 november 2022 in werking getreden. Het maakt het mogelijk voor aanvragers van kwijschelding iets meer spaargeld te hebben dan voorheen voorzien (zie artikel 4 van de regeling). Wordt deze verruiming van de vermogenspositie van Rotterdammers in de aanvraag van kwijschelding van de afvalstoffenheffing in ogenschouw genomen, op basis van voornoemde regeling?	Reactie volgt bij behandeling begroting 2023 en 2e herziening 2022 in de raadscommissie.
142	PvdD	Verordening kwijschelding belastingen		In de verordening wordt gewag gemaakt van de Uitvoeringsregeling invorderingswet 1990. Daarin staat dat onder bezit niet wordt begrepen: "(...) ontvangen huurtoeslag of woonkostentoeslag, zorgtoeslag, onderscheidenlijk kindgebonden budget;" (zie artikel 12, lid 2 onder d). In de Uitvoeringsregeling (artikel 28, lid 3) worden ook netto kosten gemaakt voor kinderopvang van belastingplichtigen aangemerkt als categorie waarvan de gemeente in het invorderen van gemeentelijke heffingen kan besluiten deze niet aan te merken als bezit. Begrijpen wij goed dat deze verruiming niet wordt toegepast in de Verordening kwijschelding gemeentelijke belastingen 2023? Is het zo dat niet wordt gekeken naar netto-bestedbaar inkomen (geregeld in artikelen 14 en 15 van de Uitvoeringsregeling, waar genoemd artikel 28 een vervolg op is), omdat er al met een 100% bijstandsnorm wordt gewerkt?	Reactie volgt bij behandeling begroting 2023 en 2e herziening in de raadscommissie.

143	PvdD	Verordening kwijtschelding belastingen		Zijn de Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelasting nog altijd van kracht? Deze nadere regels worden aangehaald in de onderhavige verordening, maar de regels lijken te zijn vervallen. Bron: https://wetten.overheid.nl/BWBR0008024/2015-01-01 .	Reactie volgt bij behandeling begroting 2023 en 2e herziening in de raadscommissie.
-----	------	--	--	--	---